

SZAKDOLGOZAT

Papp Mihály

Debrecen

2009.

Debreceni Egyetem

Informatikai Kar

KELET UNDERGROUND
KELET-MAGYARORSZÁGI INTERNETES ROCKZENEI PORTÁL,
INFORMÁCIÓS TÁR
(Teszt verzió)
www.keletunderground.fw.hu

Készítette:

Papp Mihály

Programozó – Matematikus

Témavezető:

Dr. Kuki Attila

Egyetemi adjunktus

Informatikai rendszerek és hálózatok tanszék

Informatikai intézet

Debrecen

2009.

1. Cím:
KELET UNDERGROUND
KELET-MAGYARORSZÁGI INTERNETES ROCKZENEI PORTÁL,
INFORMÁCIÓS TÁR
(Teszt verzió)

2. Tartalomjegyzék:

1. Cím	3. oldal
2. Tartalomjegyzék	3. oldal
3. Bevezetés	4. oldal
4. Tárgyalási rész	5. oldal
4.1. Téma és Motiváció:	5. oldal
4.2. Környezet:	7. oldal
4.2.1.1. A kezdet	8. oldal
4.2.1.2. Felmérések és tapasztalatok az ezredforduló után...	12. oldal
4.2.1.3. Webböngészők és kiegészítők	20. oldal
4.2.1.4. A weboldalak	21. oldal
4.3. Eszközök:	24. oldal
4.3.1. Fejlesztői eszközök és fogalmak	24. oldal
4.3.2. Adatbázis, azaz a „lelke” mindennek	28. oldal
4.4. Tervezés	31. oldal
4.5. Kivitelezés	37. oldal
4.6. Rendszerbemutatása	40. oldal
5. Összefoglalás	44. oldal
6. Irodalomjegyzék	45. oldal
7. Függelék	46. oldal

3. Bevezetés:

Egyre több és jobbnál jobb weboldalak jelennek meg az Interneten, de a jól kitalált, megtervezett, érdeklődésre nagy eséllyel pályázó honlapok azok, amiket szívesebben látogatja az évről évre egyre bővülő szörföző közönség. A tartalom frissessége is igen meghatározó az adott weboldal sikerességében. Programozói szempontból pedig az egyszerű, hatékony, korszerű és ingyenes megoldások lehetnek a legfontosabb jellemzők. Szem előtt tartva a felhasználók igényeit és készen állva a megújulásra és fejlődésre, mind szolgáltatásokban, mind szakmai szempontból.

Dinamikus felépítésű tartalom esetén elég sok adattal dolgozunk, így azok egyszerű tárolása, kezelése érdekében érdemes egy gyors, hatékony, egyszerűen használható relációs adatbázis-kezelő szoftvert használni, ami leveszi a fejlesztő válláról az adatok felépítésének, tárolásának, kezelésének és az adatokon végzett műveletek implementálásának feladatát. Ezért lényegesen megnő azoknak a programozási nyelveknek, adatbázisrendszereknek, internetes technológiáknak a szerepe, amelyek ingyenesek.

Céлом egy olyan honlap készítése és működtetése, amely túlmutat az eddig ismert egy-két rockzenei terület bemutatásán és információ szolgáltatásán munkálkodó oldalakon. Szélesebb rétegek, több rockzenei szereplő bevonása és aktív részvétel biztosítása a portál elsődleges feladata. Egyúttal a szakdolgozat által betekintést nyújtani egy webalkalmazás fejlesztési folyamatába, a felhasznált programozási eszközökbe, technológiákba, az oldal elvárt funkcióiba, azok megvalósításának módjába és az elkészült program működésébe. A Web 2.0-s technológiák és a számítástechnika fejlődési irányának követése fontos irányelv volt számomra.

Maga a honlap még csak tesztverzió, mivel olyan sokrétű, összetett elképzelések, elvárások vannak vele kapcsolatban, hogy hosszabb időt és nagyobb körültekintést igényel. Viszont már tartalmazza azokat az alapfunkciókat, amivel így is elkezdhető a tesztelése a felhasználók körében. Lényege a rockzenei közeg összes résztvevőjének egy strukturált oldalon való bemutatkozása az érintettek nagymértékű és hatékony bevonásával. Egyúttal regisztrációval védve az adatbázisban tárolt információk hitelességét.

Tehát egyértelműen a cél egy olyan hasznos, dinamikusan fejlődő webalkalmazás létrehozása és terjesztése, ami rövid és hosszú távon is hasznos lehet a keleti országrész rockzenei szereplőinek és elősegíti a magyar rockzenei utánpótlás gondozását, a koncertkínálat fejlődését, és akár a rendezvények minőségének javulását is. Valamint ezen

területek szegmenseinek egyre közelebb megismerkedését egymással és ez által gyümölcsöző kapcsolatok kialakulását is.

4. Tárgyalási rész:

4.1. Téma és Motiváció:

A témaválasztásom az általános iskolás korom óta kedvelt számítástechnika mellett egy másik érdeklődési körömből fakad, a rockzene szeretetéből. Az elmúlt 8-10 év alatt elég mélyen próbáltam beleásni magam a témába sokféle szempontból is. Voltam zenekarban gitáros, egy másikban énekes, ezen kívül koncertszervező, háttérben dolgozó promóció (plakát, szórólap) és honlap készítő. A rockzenével párosítva az informatikát, e két témakör egyvelegeként honlapot, HTML alapú multimédiás részt és promóciós anyagokat készítettem saját és más ismerős zenekaroknak. Legutóbbi munkám, a rádiós műsorvezetés-szerkesztés, révén alkalmam nyílt a média irányából is megközelíteni ezt a könnyűnek tűnő, de sok kitartást igénylő területet. Az éteren, és az azóta készített nyomtatott újságomon keresztül zenekari interjúk és a zenei kutatások vittek közelebb a megértéséhez. A több éves, sok irányból megközelített téma fokozatosan sok-sok újabb utat nyitott és kérdést vetett fel. Például milyen hatások érik, érdekek vezérlik ezt a szórakoztatói ágat? Miért olyan nehéz egy ismeretlen zenekarnak vagy akár kezdő szervezőnek érvényesülnie? Milyen háttértevékenységekre van szükség, amivel jobban és hatékonyabban elérjük az adott célunkat? Mi a külsőségek mellett a belső mozgatórugója a területnek?

Az említett szegmensek bejárásával, sok-sok ember megismerésével már nem volt kérdéses, hogy önmagában egy jó produkció és lelkesedés kevés a sikerhez. Természetesen fontos elemei a hosszú távú fennmaradáshoz, de a promóció és a háttértevékenységek, azaz a menedzselés nélkül mit sem ér az egész. Ezért szükség van a média által nyújtott lehetőségekre, és kikerülhetetlen az előrejutásban. Míg a szórólapokat és plakátokat csak időszerűen, néha-néha érdemes használni kis felületük miatt, addig a nagyobb terjedelmű újság jellegű kiadványoknál, már sokféle témában, rengeteg információt belezsúfolhatunk egy-egy lapszámba vagy egy netes oldal esetében ennek a mennyiségnek a határa akár a csillagos ég is lehet.

Korunkban az elektronikus sajtónak az internet adta egyre bővülő lehetőségei miatt egyre nagyobb szerepe van a nyomtatott sajtó mellett. A szélessávú Internet elérés által az információk gyors áramlása lehetővé tette, hogy egyre népszerűbbek legyenek az internetes

weboldalak. Esetünkben a rockzenei webzine-k vagy portálok, ahol rengeteg információt lehet találni, például műfajok, területi határok, tartalmi megjelenések szerint. Egy a közös bennük igazán a rockzene szeretete mellett, hogy többnyire zenehallgatóknak, koncertre járóknak készül.

Azonban a szakdolgozat témámként megjelölt cím is talán utal rá, hogy itt valami másról lesz szó. A cél: átfogóbb, de egyben lokális értékeket képviselni. Átfogóbb, mivel nem csak zenebarátoknak, hanem nap, mint nap ebben a témában dolgozóknak, alkotóknak sok-sok információt biztosít majd, és egyben megjelenési formát is ad. Lokális, mert a tapasztalok alapján nem érdemes nagyon nagy területi egységet felölelni a sikeres és hatékony működés érdekében. Ráadásul sajnos az egész országra igaz, hogy kevés és többnyire kicsi szerveződések vannak, akik a magyar rockzenei palettát igazán segíteni tudják. A főváros kivételével, kevés jelentős szerveződés van, ami erre a térségre még fokozottabban jellemző. Így az ország keleti felét megcélozva, és természetesen nem élesen elhatárolódva, egy hatékony bemutatkozási lehetőségeket rejtő, és komoly információs tárházat felvonultató felületet hívatott szolgálni ez a portál, ami már a Web 2.0-s technológiában rejlő lehetőségeket is próbálja kiaknázni. Például a régebben jellemző megoldás helyett nem az üzemeltetők, adminisztrátorok fogják főként tartalommal feltölteni a honlapot, hanem a regisztrált felhasználók. Elméletileg és remélhetőleg gyakorlatilag ez is lehet majd a siker kulcsa, mivel így a friss adatok áramlása folyamatosan garantáltnak látszanak. Tehát az információkat mindenki maga tölti fel, amit saját magáról, együtteséről, boltjáról, stb. fontosnak gondol a saját jól ismert területén, mindig az általa aktuálisan megfelelő időpontban. Így a Kelet Underground oldal adminisztrátorainak is egyszerűbb és átláthatóbb lesz a feladata, többek között felügyelni a bejövő adatok minőségét és maga a rendszer jó működését.

A választás egyértelműen azért is esett a webalkalmazás fejlesztésére, mert bármiféle kliens oldali szoftver telepítése nélkül, csupán egy böngésző és Internet kapcsolat felhasználásával a világ bármely pontjáról elérhető ez a közösségileg építhető segítségnyújtó forma. Már most a tesztverzió elkészítése során sok előnyt tapasztaltam, ami alátámasztja a korszerű webes technológiákban rejlő lehetőségeket, ellenben egy off-line CD infótárral vagy egy levelezési listacsoporttal. Az előnyök: felhasználóbarát internetes alkalmazói- és adminisztrációs felület, interaktivitás, két- illetve többirányú kommunikáció, adatbázis alapú

adattfeldolgozás és tárolás, szabványos megjelenítési felület, ahol elválik egymástól a tartalom és annak megjelenési módja: CSS-sablonok.

Mielőtt konkrétan a fent említett honlapról beszélnék, először nézzük meg, milyen környezet veszi körül. Mi az, amiben létezik ez az alkalmazás. Távolról indulunk, és úgy közelítünk majd rá, hogy sorba veszünk minden lényeges elemet. Vagyis az Internet világának múlt – jelen - jövőjét, a média átalakulását, a böngészőket, a felhasznált programokat (PHP, MySQL, Dreamweaver, stb.) s végül maga az alkalmazás tervezésének, elkészítésének menetét is végignézzük felhasználói és üzemeltető szemmel.

Minden témakört fogalmakkal vezettem fel, és a kellemesebb és fogyaszthatóbb küllem miatt logókkal, illusztrációkkal és képekkel is tarkítottam az írományomat. A források keresésekor a régi irodalmakból és a mai korra jellemző neten elérhető cikkekből, infótárakból szemezgettem. Különösen nagy segítségem volt a webkettes technológiára épülő Wikipédia.

4.2. Környezet

4.2.1. Az Internet avagy a „Hálózatok Hálózata”

□ INTERNET: Az **Internet** egy nemzetközileg elterjedt, angol szóból származik (internetwork), magyarul: „hálózatok hálózata”. Az egész világot körülölelő számítógép-hálózat, hatalmas rendszer, amely számítógép-hálózatokat fog össze. Ennek eredménye egyfajta kibertér, amely a valódi világ mellett alternatív teret biztosít. Az internet a számítógépek összekötéséből jött létre, hogy az egymástól teljesen különböző hálózatok egymással átlátszó módon tudjanak elektronikus leveleket cserélni, állományokat továbbítani. [10.]

- WEB: A **világháló** (angol eredetiben World Wide Web, WWW vagy röviden Web) az interneten működő, egymással úgynevezett hiperlinkekkel összekötött dokumentumok rendszere. A rendszert Web böngésző program segítségével lehet elérni. Ez a program

képes megjeleníteni az egyes dokumentumokat, „weblapokat”. A felhasználó a lapokon található hiperlinkek segítségével további lapokat kérhet le, amelyeken újabb hiperlinkek lehetnek. A rendszer „háló”-jellegét is ez adja; a dokumentumok a háló csomópontjai, míg a hiperlinkek a háló szálai, amelyeken keresztül egy vagy több lépésben tetszőleges csomóponthoz eljuthatunk. [10.]

4.2.1.1. A kezdet

Előzmények

Kiindulásként a hatvanas évek hidegháborús stratégiája szolgált, amely olyan rendszer kiépítését igényelte, amely egy nukleáris csapás esetén is biztonságosan képes működni. Ennek nyomán épült ki egy olyan decentralizált katonai hálózat, amely bármely részének megsemmisülése esetén is a további központokkal és kapcsolati hálózatokkal is biztonságosan képes működni. A következő lépés e hálózati struktúra békeidőbeli alkalmazása volt tudományos – kutatási információk továbbítására, illetve a távoli számítógépek együttes használatára. Ilyen hálózatot építettek ki később a különböző egyetemek is, melyre egyre több tudományos, kormányzati és kulturális intézmény is rákapcsolódott. Az Internet ekkor még csak szöveges felületet nyújtott. A www megjelenésekor az Internet szinte kizárólag az egyetemek és kevés számú, főleg nonprofit szervezet használta. Akkoriban egy az USA Nemzeti Számítástudományi Intézete által kifejlesztett ingyenes böngészőprogram, a Mosaic volt a legnépszerűbb. (E programfejlesztő szakembere lett később a Netscape alapítója, majd a Microsoft ezt látva kifejlesztette saját böngészőjét is.) Az Internet ily nagy mértékű általános, illetve kereskedelmi célú elterjedése annak köszönhető, hogy a '90-es években multimédiás alkalmazások az átlagos számítógépek számára természetessé váltak, és így kialakult az Internet ezen grafikus, multimédiás oldalak továbbítására alkalmas felülete is.[6.]

Mi az Internet?

Az Internet nem más, mint világméretben összekapcsolt hálózatok rendszere. Mivel az Internet – szolgáltató cégek által üzemeltetett hálózatokat valamilyen nagysebességű kapcsolat révén (kábel, fénykábel, műhold, stb.) összekötik egymással, ezért nevezik az Internetet sokszor a hálózatok hálózatának. Természetesen, ha egy felhasználó kapcsolódni akar az Internetre, akkor nem közvetlenül az Internet gerinchálózatra kapcsolódik, hanem csupán egy szolgáltató egyik felhasználójává válik, és azon keresztül érheti el a világ más

pontjain lévő Internetre kapcsolt számítógépeket. Nagy előnye, hogy ily módon a kapcsolatot csupán egy közeli szolgáltatóig kell megvalósítani. Ennek értelmében a világ bármely pontján lévő adatot úgy kezelhetünk, mintha az a saját gépünkön volna, azzal a megkötéssel, hogy egy kicsit lassabban érhetjük el. [7.]

Az Internet emberre gyakorolt hatása

Az Internet szinte a teljes ismeretlenségből tört be az életünkbe. Az akadémikusok és a kutatók egykor misztikus kommunikációs eszköze ma már szinte bármilyen emberi tevékenységet támogat a vásárlástól a szexig, a kutatástól a lázadásig. Segítségével kapcsolatot tartunk barátokkal és munkatársakkal, üzletet kötünk, kutatómunkát végzünk, információt cserélünk, idegenekkel találkozunk, összeesküvést szövünk, vagy akár állatokkal beszélgetünk.

Az Internet robbanásszerű elterjedése olyan gyorsan történt, hogy időnk sem volt kissé távolabbról szemügyre venni ezt az új környezetet, holott jelentős hatással lehet viselkedésünkre. Az Internet olyan hely, ahol mi, emberek időnként meglehetősen furcsán cselekszünk és lépünk kapcsolatba másokkal. Hatása néha igen pozitívnak látszik, míg máskor olyasmit művelünk online, amit egyébként soha nem tennénk, és amit később megbánunk. Ugyanakkor az Internet olyan környezet, amelyet felhasználóként befolyásolhatunk és alakíthatunk – különösen, ha tudatában vagyunk, hogy személetünket és viselkedésünket hogyan és miért változtathatja meg.

Az Internetes környezetet átszövi a névtelenség és a felelősségre vonhatóság hiánya. Az emberek nagyon gátlástalanul tudnak viselkedni, amennyiben úgy vélik, hogy nem lehet tudni, kik is ők valójában. Azokban a környezetekben, amelyekben ezt valamilyen mértékben biztosítják, elengedjük magunkat pozitív és negatív értelemben egyaránt.

Virtuális világunk egyes oldalai a legjobbat hozzák ki belőlünk, míg mások a legrosszabbat, ha azonban megértjük, miért történik mindez, változtathatunk valamit önmagunkon és azokon is, akikkel kapcsolatba lépünk a hálón. Megvan a hatalmunk és a felelősségünk is, hogy befolyásoljuk, mi történik globális közlegelőinkön. Ezek az életteli virtuális közösségek, amelyekről oly sokat hallottunk, pszichológiai értelemben egyféle anyagból épülnek, és mindannyian hozzájárulhatunk jó működésükhöz. [4.]

Az Internet dimenziói és szellemisége

Az Internet a tudományos forradalmak láncolatának legújabb kiemelkedő állomása. Egy csomópont a tudományos forradalmak történetében. Csomópont, mert a legkülönbözőbb irányait, dimenzióit egyesíti a tudományos és technikai változásnak. Forradalom, mert nem pusztán egy technikatörténeti újítás, hanem egy Thomas Kuhni értelemben vett paradigmaticus váltás megtestesítője, lényegi komponense egy új világállapotnak.

Az Internet által fémjelzett paradigmaváltás az életet a legkülönbözőbb területeken alakítja, könyörtelenül beavatkozva mindennapjainkba. És persze eközben az élet zavartalanul megy tovább, hiszen alapvető elemei éppen olyan változatlanok, mint Ptolemaiosz, Galilei, Kopernikusz, Newton, Watson, Einstein paradigmaticus újításai után.

Az Internet újabb ugrást jelent az embernek az idővel való küzdelmében. Az Internet létét jelenti az idő, hiszen a számítógép működési elve az órajel. Az Internet megjelenése többféleképpen is átalakította az időt. Miközben minden kis porcikája, eleme maga az idő, eközben az információ megszerzését, a világ legkülönbözőbb részén élő emberek közti kommunikáció megindításának idejévé a mostot, a jelent tette. [5.]

Relatív előny és internet

Az Internet olyan eszköz, amely több kommunikációs forma jellemzőit és sok médium tulajdonságait egyesíti. Ha magáne-maileket küldünk, vagy chatelünk, az Internet hasonló funkciókat tölthet be, mint a levelezés vagy a telefonálás. A világhálón azonban nemcsak barátainkkal, kollégáinkkal kommunikálhatunk, hanem intézményekkel, hivatkozásokkal, ismeretlenekkel is. Az Internetezés lehet szórakozási forma, a vásárlás vagy az informálódás helyszíne, ismerkedési lehetőség vagy a különböző intézményekkel való kapcsolattartás terepe. A világháló mindezeket a funkciókat egyesítve olyan eszköz, ami egyes tulajdonságaiban emlékeztet bizonyos technológiákra, de egészében nézve mégis egy előd nélküli, valóban egyedülálló innováció. [6.]

Sajtó a hypertexten

Sokak szerint az Internet a következő mérföldkő azon az úton, melyet a könyvnyomtatás, a sajtó megjelenése, majd a rádiózás és a televíziózás fémjelzett. Ám nem egyszerűen újfajta tájékoztatásról van szó, hiszen először a történelem folyamán az egyén, a

fogyasztó is aktív résztvevője az őt érő információs egységek megalkotásának, szerkesztésének.

A nyolcvanas években azonban hiába jelentek meg az olcsó személyi számítógépek, a hálózat – melynek ekkor már Internet volt a neve – komputersonglőrök, szakemberek és fanatisták kincse volt, akik képesek voltak megtanulni a C nyelvet, és kezelni tudták a Unixot. Egészen 1993-ig az átlagember e-mail használaton és MUD – barangoláson kívül nem volt részese a hálózati kommunikációnak.

Mára viszont minden magára valamit is adó tömegtájékoztatási szervezet, médium csatlakozott a világhálóhoz. A csatlakozás oka az, hogy az Internet segítségével kiterjeszthetik a média határait. Ez a bővülés, változás legszembeötlőbben a nyomtatott sajtó digitalizálódásakor figyelhető meg. [5.]

A hazai médiafogyasztás (át)alakulása az Internet tükrében

A médiát tekintve legfrissebb – 2003 kora nyári – fejlemény a hazai Internet piac terén, hogy a legnagyobb internetes portálok bizonyos célcsoportokban már a napilapokkal versenyeznek, mind olvasottságban, mind – ami talán meglepőbb – reklámértékesítésben: „a hazai média egyik jellemző tendenciája, hogy míg az on-line médiumok olvasottsága (reach) továbbra is folyamatosan nő, addig a nyomtatott sajtótermékeké lassan, de biztosan csökken”.

Annak ellenére azonban, hogy a korai változásokkal ellentétben a hagyományos médiumok nem kerültek leszálló ágba, mégsem mondható, hogy az Internet semmilyen változást nem indukált az elmúlt években a média terén. Bár látszólag aprócska dolgról van szó, egy új jelenségnek idővel mégis kihatása lehet a média egészére. Úgy tűnik ugyanis, hogy az Internet terjedése a fiatalok körében sikeresen megváltoztatta a korábbi mintázatokat, és az Internet meghatározó – ha nem is kizárólagos – szerepbe került. Több hazai kutatóintézet is arra a következtetésre jutott az elmúlt években, hogy az idővel a médiafogyasztási trendeket meghatározó mai fiatalok már nem úgy nyúlnak a médiához, mint az Internet elterjedése előtti társaik, illetve az Internetet sem úgy használják, mint az idősebbek.

Az Internet tehát egyre hangsúlyosabban jelenik meg a hagyományos médiaipar kihívójaként. Amíg azonban a televíziózás és a rádiózás kevésbé van veszélyben az Internet által, mivel együttes cselekvésként is elfogadottak, addig a nyomtatott sajtó piacán komolyabb a fenyegetettség. [5.]

4.2.1.2. Felmérések és tapasztalatok az ezredforduló után

4.2.1.2.1. Az ezredforduló eleje

Egy 2002-es felmérés

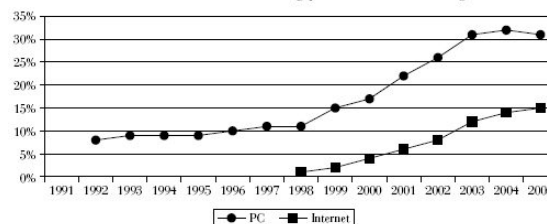
A 2002-es WIP – felvétel adatai szerint a magyar lakosság 79%-a nem használ Internetet. A nem használt indokait vizsgálva azt találtuk, hogy a legnagyobb arányban (42%) a számítógép hiányát említik távolmaradásuk (egyik) okaként. Nem sokkal kevesebben (40%) hivatkoznak arra, hogy egyszerűen nem érdekli őket ez a lehetőség. Fele ekkora említési aránnyal (21%) szerepelt az internetezés magas költségeinek okolása, vagyis hogy túl drágának ítélik az internetezést. Végül még azok aránya jelentős mértékű, akik azért nem tartoznak az internetezők táborába, mert nem értenek hozzá (17%), nem tudják használni az ehhez szükséges eszközöket. Legfeljebb 3%-os említéssel még a következő indokok fordultak elő: fél az Internettől (3%), és lassú a gépe (1%). [6.]

Internet-előfizetések száma hozzáférési szolgáltatások szerint

	Kapcsolt vonal	ISDN	sDSL	AM-Micro	Kábel-tévé	Bérelt vonal	Vezeték nélküli	Egyéb	Összesen
2001.	265 190	28 192		21	17 571	3108		7 592	321 674
2002.	327 480	34 549	32 054	36	31 190	4487		16 067	445 863
2003.	355 874	35 524	114 813		77 189	4631	24 055	18 023	630 109
2004.	284 376	36 118	235 969		135 803	4384	35 015	10 105	741 771
2005. III. né.	222 989	30 266	327 497		179 351	3977	55 349	12 385	832 023

Forrás: KSH 2005

A háztartások számítógép- és internetellátottsága

Forrás: TÁRSI Háztartás-vizsgálatok, WIP

Az információs társadalom teljesítménye 2005-ben

A szélessávú előfizetések és a népesség aránymutatója az EU25 országokban közel 11 százalék volt 2005-ben, míg az USA-ban 13, Kanadában 20, Japánban 16, Koreában pedig 30 százalék. Magyarországon ez a mutatószám 6 százalék, így valóban fontos, hogy az ország feltárja az internet elterjedését pozitívan befolyásolni képes tényezőket.

A World Internet Project 2005 évi adatai szerint a magyar háztartások internetkapcsolatainak valamivel több, mint húsz százaléka modemes, egytizede ISDN, közel egyharmada DSL, illetve ennél némileg kevesebb kábeles. Ezen kívül a háztartások mintegy 7 százaléka mobiltelefon segítségével kapcsolódik az internethez. A 2004-es eredményekhez képest, ahol 43 százalék volt a széles sáv részesedése az összes otthoni hozzáférésen belül, ez az érték 2005-ben 67 százalékosra bővült, ami mindenképpen kimagasló eredmény. [6.]

4.2.1.2.2. Az ezredforduló második fele, a jelen

20 éve született meg a Web

Tim Berners-Lee éppen 20 évvel ezelőtt állt elő eredeti javaslatával, amelyben egy egységes információs rendszert ajánlott munkaadója figyelmébe, hogy megfelelő módon követhessék a korábban lejegyzett anyagokat.

Az "Information Management: A proposal" névre hallgató dokumentum a CERN svájci kutatóközpontjában készült, ahol 1989-ben komoly gondot jelentett a tudástár rögzítése, tárolása, és további megfelelő kezelése. A katasztrófát megelőzendő, Berners-Lee kidolgozott egy rendszert, amely áthidalta az eltérő számítógépek közötti inkompatibilitást, könnyű és egyszerű módon téve elérhetővé a teljes kínálatot - ebből született meg néhány évre rá a ma is ismert World Wide Web.

Eredetileg 20 webszervert állítottak üzembe, ma pedig az elérhető oldalak száma százmilliárd felett van. Hihetetlen növekedésen ment tehát keresztül az eredeti platform, amely igazán az 1990-es évek közepén, a Netscape böngésző elterjedésével indult meg igazán.

A CERN illetékesei már 1991-ben úgy döntöttek, hogy nem tudják biztosítani a platform további fejlődését, két évre rá pedig elhatározták, hogy nem tartanak igényt jogdíjakra a kereskedelmi felhasználás esetén - valószínűleg ez volt a garancia a további egészséges növekedésre. [11.]

Már elképzelhetetlen az élet internet nélkül

A világháló és a mai technológiák az emberek mindennapi életének szerves részeivé váltak. Eltűnt a munkahelyi és a magánélet közötti határvonal.

A BITKOM német szakmai szervezet felméréséből kiderült, hogy a német felhasználók 55 százaléka már nem tudja elképzelni az életét az internet nélkül. Ez az arány a fiatalok esetében még magasabb, 84 százalék. „A 30 évesnél fiatalabbak inkább lemondának az autójukról vagy a párjukról, mint az internetről vagy a mobiltelefonjukról. A Web valódi kapcsolatokat alakít ki és egyáltalán nem vezet autizmushoz.” - közölte Prof. Dr. August-Wilhelm Scheer, a BITKOM elnöke.

Minden második válaszadó a fórumok és a közösségi portálokon találja meg az új barátait, minden hatodik megkérdezett így lel rá az új üzleti partnerére, nyolc százalékuk pedig az élettársára. A felhasználók 61 százaléka nyilatkozott úgy, hogy a virtuális világ

hozzájárult az általános képzéséhez, minden második ember pedig az online ajánlatok segítségével takarított meg pénzt.

"Eltűnt a munkahelyi és a magánélet közötti határvonal. A válaszadók 65 százaléka a szabadidejében is munkahelyi célokra használja a Webet és 49 százalékuk a munkaidejében magáncélokra szörföl a világhálón." - hangsúlyozta a BITKOM vezetője.

A 14 évnél idősebb németek 61 százalékának van Internet hozzáférése, és ők naponta átlagosan 138 percet töltenek a világhálón. 49 éves korig ugyanez az arány 84 százalék, az 50 év felettiekénél viszont csak 40 százalék. [11.]

Ötször annyit szórakozunk a neten, mint öt éve és az új Internet elérési forma

Magyarországon az internetezési szokások rohamléptekben alakulnak át, az otthoni Internet térnyerése a legszembetűnőbb.

Az Internetező 15-69 évesek körében 2008-ban a négy évvel ezelőtti 55 százalékhoz képest ma már a megkérdezettek 91%-a nyilatkozott úgy, hogy interneten tájékozódik vásárlásai előtt, 25% helyett 62% vásárol a neten, az álláskeresés esetében pedig 38%-ról 62%-ra változott az arány. 2008. év végére az internetet kipróbálók aránya az elmúlt négy év tekintetében 28%-ról, 54%-ra, míg a rendszeresen internetezőké 22%-ról 50%-ra emelkedett. Ez a növekedés nagyrészt annak is köszönhető volt, hogy az internet mára már a háztartások majd harmadában (30%) jelen van, míg négy-öt évvel ezelőtt ez az arány még 15% körüli volt. Figyelemre méltóak az internet korosztályok tekintetében elért sikerei is. 2005 óta a 35-49 évesek körében rendszeresen internetezők aránya 24%-ról 49%-ra, az 50-69 évesek körében 7%-ról 20%-ra emelkedett.

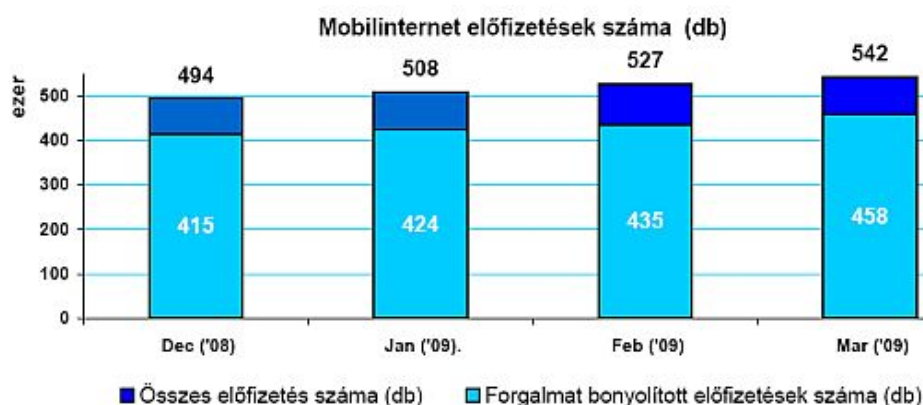
Az Internet használat rohamos terjedésében igen fontos szerepet játszik a net használatában rejlő lehetőségek felismerése. Az egyértelműen szórakoztató szerep felől a hangsúly erőteljesen eltolódott az internet praktikusság, ügyintézés és a vásárlás megkönnyítése terén betöltött szerepe felé. 2008-ban a 2004. évi 55%-hoz képest már a megkérdezettek 91%-a nyilatkozott úgy, hogy interneten tájékozódik vásárlásai előtt). Ugyanezen évekre jellemző arányok az internetes vásárlás tekintetében 25%-ról, 62%-ra, álláskeresés esetében pedig 38%-ról 62%-ra ugrottak.

A hivatalos szervekkel és vállalatokkal kapcsolatos ügyintézés maguk a hivatalok és szolgáltatók igyekeznek egyre inkább online felületekre terelni (például APEH, Önkormányzatok, közművek vagy kereskedelmi szereplők ügyfélszolgálati, stb.) Az utóbbi

öt évben a rendszeresen internetező 15-69 évesek körében 5%-ról 82%-ra növekedett az iwiw közösségi portált látogatók száma.

Nagy változáson mentek keresztül az internetes technológiák is, megszüntetve ezzel az ADSL-alapú technológiák egyeduralmát 2008-as adatok szerint az internet-technológiák tekintetében kiegyenlítődött a verseny; a kábelplatform megközelítette az ADSL-háztartások számát. Internet szolgáltatás tekintetében a jelenlegi fogyasztói preferencia a kábeltelevíziós hozzáférés (42%) és ezt követi az ADSL (21%). Szintén az utóbbi időben indult rohamos fejlődésnek a mobilinternet. A mobilinternet használók 20 százalékának már nincs is hagyományos Internet előfizetése. 2009. elejére már fél millióra emelkedett a mobilinternet-előfizetések száma, egy hónap alatt naponta átlagosan ötszáz új előfizetést regisztrálhattak a szolgáltatók.

Nőtt az egy előfizetésre jutó adatforgalom és javultak a lefedettségi adatok is. A három mobilszolgáltató együttműködésén alapuló felmérés szerint a mobilinternet-előfizetések száma 2008 végéhez képest közel 50 ezerrel nőtt. [11.]

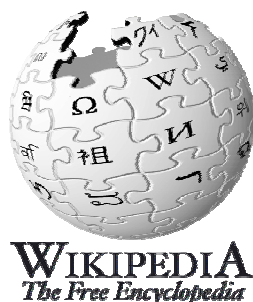

amire az új világháló képes

Tim O'Reilly a fogalom megalkotója, Szoftver helyett szolgáltatás, A közösség magának válogat, Bedobni a közösbe – ilyen jelzőkkel illelhetjük ezt az új irányvonalat.

A Web 2.0 (vagy webkettő) kifejezés (amit Tim O'Reillynek, az O'Reilly Media cég alapítójának tulajdonítják) olyan internetes szolgáltatások gyűjtőneve, amelyek elsősorban a közösségre épülnek, azaz a felhasználók közösen készítik a tartalmat vagy megosztják

egymás információit. Ellentétben a korábbi szolgáltatásokkal, amelyeknél a tartalmat a szolgáltatást nyújtó fél biztosította (például a portáloknál), webkettes szolgáltatásoknál a szerver gazdája csak a keretrendszert biztosítja, a tartalmat maguk a felhasználók töltik fel, hozzák létre, megosztják vagy véleményezik. A felhasználók jellemzően kommunikálnak egymással, és kapcsolatokat alakítanak ki egymás között. Megnö a társadalmi mobilitás. Egy tehetséges ember számára hasonló eszközök és terjesztési csatornák állnak rendelkezésre, mint a profiknak. [10.]

A Web 2.0-s oldalak legsikeresebbjei között említhetjük a bárki által szabadon szerkeszthető, hatalmas tudásanyagot tartalmazó **Wikipédia** online enciklopédiát, vagy az olyan közösségi oldalakat, mint az **Iwiw**, vagy a **MySpace**.

Ezek a szolgáltatások új lehetőségeket nyitottak meg a felhasználók előtt, és amellet, hogy hasznosak, egyben szórakoztatóak is. A másik két "zászlóshajója" a **del.icio.us** és **Flickr**. Előbbi egy online linktár: a felhasználók kedvük szerint állíthatják össze kedvenc webes "könyvjelzőik" listáját, amelyet a rendszer tárol számukra. A Flickr is hasonlóan működik: az online fotótárba feltöltött képeket tulajdonosuk el is zárhatja az idegen szemek elől, de ami még vonzóbb lehetőség, felcímkézve maga is közzéteheti őket.

Az ezredforduló utáni válság túlélői közül példa az **Amazon.com** webáruház, amely eredetileg csak könyveket forgalmazott, ma viszont már szinte mindent. Az **eBay** internetes aukciós ház, ahol bárki szinte bármit árverésre bocsáthat, a termékekre pedig online lehet licitálni. Talán ez volt túlélésük egyik záloga: ezek a cégek nem csak eladni akartak valamit a netezőknek, vagyis rájuk tukmálni árujukat vagy szolgáltatásukat, mint a legtöbb befuccsolt vállalkozás, hanem kibontakozási lehetőséget adtak nekik.

Web 2.0-s küzdelmek

A világ két legnagyobb internetes vállalata, a webkeresőjéről ismert Google és a Microsoft is ezen a területen készül megmérkőzni egymással. Az első, széles körben elterjedt Web 2.0-s szolgáltatást a Google indította be a meghívásos alapon működő Gmail levelezőrendszerrel, amelyhez azóta a Webböngészőben futó csevegő szolgáltatást is csatoltak. Szintén a Google nevéhez fűződik a Google Maps hagyományos és műholdas

térképszolgáltatás is, amely új dimenziót nyitott a netezők előtt. A cég egyik legújabb húzása a Page Creator beindítása volt, amelynek segítségével HTML-programozás nélkül lehet weboldalakot összerakni a böngészőablakban.

A Microsoft pedig szinte a semmiből kezdte el felépíteni saját webkettes birodalmát a Live.com beindításával. A Live.com ugyan még fejlesztés alatt áll, de már most bárki összeállíthat rajta egy komplett munkaszett, tetszőlegesen összeválogatott eszközökkel. Így lehet rajta linktár, keresési eredmények, híroldalak RSS-linkjei, de ott van az eszközök között a közkedvelt MSN Messenger teljesen webes verziója, vagy egy telepítés nélkül használható biztonsági szoftver is.

A Web 2.0 fontosabb komponensei

A Web 2.0 technológiai alapját egy sor, már jó ideje létező, de mostanában közkedvelté vált webes megoldás egyidejű bevetése adja. Ezek közül az egyik legfontosabb az **AJAX**, vagyis Asynchronous JavaScript and XML, amely lehetővé teszi, hogy a felhasználó webböngészőjében bonyolult műveleteket végző programok (levelező, naptár, szövegszerkesztő vagy akár képszerkesztő) fussanak. Az így kialakított szoftverek ugyanis egy központi kiszolgálóról töltődnek le, de nem kell minden egyes műveletnél újratölteniük az oldalt, vagyis folyamatosan lehet velük dolgozni, miközben az adatforgalom minimális - de minden, ami a böngészőablakba bekerül, észrevétlenül fel is töltődik egy központi tárhelyre.

A web 2.0 másik elengedhetetlen eszköze az **RSS**, vagyis Really Simple Syndication, amely géppel könnyen olvasható formában továbbítja a weboldalak friss tartalmait a felhasználók felé, akik így az oldal meglátogatása nélkül, a távolból értesülhetnek a változásokról: egy beérkezett levélről, egy fotóalbumba újonnan feltöltött képről, vagy egy híroldalon publikált új cikkről.

Az új világháló oldalait pedig **CSS-sablonokkal** (Cascading Style Sheets) formázzák meg alkotóik, amely elválasztja egymástól a honlap működő vázát, vagyis a kódot, alap dinamikusan frissülő tartalmát, és az erre ráhúzott burkot. Ez utóbbit ugyanis a stíluslapok alkalmazásának köszönhetően bármikor szabadon át lehet alakítani, vagyis megváltoztatni a szövegformázást, átméretezni a szövegeket, kicserélni az illusztrációkat: az oldal ugyanúgy működik tovább, csak máshogy néz ki. **[12.]**

Tipikus webkettes szolgáltatások:

- Közösségi oldalak (Social networking, például: iWiW, MySpace, Baratikor.com)
- Képmegosztó oldalak (Flickr, Picasa)
- Videó megosztó portálok (YouTube, IndaVideó)
- Szabadon szerkeszthető ismerettárak (Wikipédia)
- Aukciós oldalak (eBay, Vatera)
- RSS és a hozzá kapcsolódó szolgáltatásokat nyújtó alkalmazások (például a tartalmat szűrő Yahoo Pipes, AideRSS, FeedHub, a hírcsatornákat egyesítő FeedRinse, FeedBlendr)
- Közösségi zeneszolgáltatók (Pandora.com, Last.fm)
- Online térképalkalmazások (Google Maps, Yahoo! Maps)
- Meteorológiai közösségek (Metnet.hu, Időkép.hu, Viharvadász.hu)

4.2.1.2.3. A jövő

A fiatalok hatása az elektronikus médiumokra

A zene, a rádió és a televízió terén annyira markáns különbségek találhatók a fiatalabb generációkban, hogy egy médiafogyasztási tipológiában teljesen eltérő csoportokat találhatunk a 30 alattiaknál, mint a 30 felettieknél. A hagyományos elektronikus médiumok – rádió és televízió – helyzete meglehetősen gyenge. Ha ez a jelleg a későbbiek során – ahogy ez a csoport öregszik – megmarad, akkor a televízió elveszíti hegemóniáját a következő 1-2 évtizedben. [5]

Az idős emberek jelentik az Internet jövőjét

A születő Internet sikerét a fiatalok biztosították, de ma egyre inkább az idősebb nemzedék az, amely a világháló áttörését lehetővé teszi. Az internethasználók között ma az idős korosztály létszáma nő a leggyorsabban. Így például tavaly a 70-75 éves amerikaiak 45 százaléka használta a világhálót, míg három évvel ezelőtt alig 26 százalékuk. A 76 éven felüli internetezők aránya 2005 és 2008 között 17 százalékról 27 százalékra emelkedett.

64 éves és azon felüli személyek főleg elektronikus levelek küldésére és fogadására alkalmazzák a világhálót. Ám a szeniorok a fiataloknál jóval kevésbé járatosak az internetes vásárlásban, azoknak az idős személyeknek a száma pedig, akik a közösségi portálokat használják, elenyésző. A 60 évesnél idősebbek aránya nőni fog az elkövetkező években, 2050-ben már a világ népességének 20 százalékát fogják képviselni. Mivel egyre később mennek nyugdíjba, a szakértők szerint az internethasználók körében arányuk robbanásszerűen gyarapodhat. E korosztály egészségi problémái ugyanakkor korlátozó tényezőt is jelentenek: ezek a használók rosszabbul látnak, mozognak. Andrew Arch (a World Wide Web Consortium (W3C) kutatója) szerint az internetes portálok szerény költséggel megkönnyíthetik az idős korosztály számára a háló használatát, például a karakterek méretének növelésével és a kontraszt fokozásával. Végül soron minden használó számára egyszerűbbé válik a világháló kezelése.

A comScore nevű cég felmérése szerint a világháló használóinak száma nemrég meghaladta az egymilliárdot. [13.]

Az Internet elérésének további fejlődése

Idővel, jóval nagyobb hatótávolságú WiMaxon keresztül lesz elérhető a világháló. Ennek köszönhetően a szabványosított technológiákat használó, webes alapú szolgáltatások bármilyen mobileszközről elérhetőek lesznek, amelyen futtatható valamilyen böngésző.

Napjainkban a fejlődés olyan irányba halad, hogy a gyors Internet lassan nem csak elérhető lesz, hanem egyenesen mindenhol körbeveszi majd a felhasználókat. Míg otthon vagy a munkahelyen, kábelen, addig menet közben a mobilhálózaton, a nagyvárosokban nyilvános helyen drót nélküli wifi-kapcsolaton. [12.]

4.2.1.2.4. Összegezés

Míg az évtized első felében az Internettel foglalkozó könyvek többségének főtémája az volt, hogy mennyien vannak, akik nem használják a világhálót, és hogy lassú az elterjedésének üteme. Ma már ez mind természetes és a szélessávú technológia elterjedésével a WEB 2.0 újabb lehetőségeket hozott a felhasználói számára.

Megfigyelhető, hogy 10 évre sem volt szükség, hogy tetemesen fejlődjön az Internet tartalmilag és technikailag is. Ennek hatásaként pedig a felhasználásának népszerűsége is ugrásszerűen megnőjön.

4.2.1.3. Webböngészők és kiegészítők

- **BÖNGÉSZŐ:** **Web böngészőnek** vagy **böngészőnek** (angolul **browser**) nevezzük azon programokat, melyekkel az Interneten található tartalmakat – legtöbbször weblapokat – lehet megtekinteni, illetve az Interneten át elérhető szolgáltatásokat használni. [10.]

A böngésző története

Az első böngészőprogramot a svájci CERN kutatóintézet egy angol munkatársa fejlesztette ki a csillagászok számára, hogy megkönnyítse a grafikus információk elérését az Interneten. Akkor még senki nem sejtette, hogy az elképzelés akkora változásokat indít el a világhálózaton, hogy egy, a semmiből két év alatt kinőtt szoftvercég, a Netscape komolyan veszélyeztetheti a Microsoft vezető pozícióját a személyi számítógépekhez készült szoftverek piacán.

Az Internet első huszonegynéhány évében, 1969-től a kilencvenes évek elejéig az alacsonyabb adatátviteli kapacitás csupán szöveg továbbítását tette lehetővé kivárható időn belül. A modemek és gerinchálózatok adatátviteli sebességének növekedése és a multimédia PC-k megjelenése azonban megteremtette a lehetőséget és az igényt az Internet grafikus felülete, a World Wide Web létrejöttéhez, amely extrém módon sikeresnek bizonyult. A hypertextre alapuló web olyan világméretű adatbázissá nőtte ki magát, amelyben szinte minden dokumentum össze van kötve valamilyen módon a többivel. A web – oldalakon szavakra vagy ábrákra elhelyezett mutatók egy egérgattintással további oldalakra mutatnak, teljesen mindegy, hogy azok a világ melyik szerverén helyezkedhetnek el fizikailag. A web a szöveges információkon túl grafikát, sőt animációt, hangzó anyagot és videót is tartalmazhat, és az így felépített oldalakat az úgynevezett böngészőprogramokkal jeleníthetjük meg a számítógép monitorán.

Alapvetően két Webböngésző program terjedt el a '90-es évekre, a Microsoft Internet Explorer, és a Netscape Navigator. A két böngésző nem volt teljesen kompatibilis egymással. [6.]

Az utóbbi időben már a **Mozilla Firefox** is felbukkant a láthatáron. Egy nyílt forráskódú, ingyenes Web böngésző program, amit a Mozilla Alapítvány fejleszt. 2008 decemberében 21,34 %-os részesedése volt a böngészőpiacon, a második legtöbbet használt böngésző az Internet Explorer után. A nyílt forráskódú Gecko böngészőmotort használja,

amely számos jelenlegi internetes szabványt támogat, továbbá néhány olyan elemet is, ami ezen szabványok része lehet a közeljövőben. [10.]

A jövő operációs rendszere?

A böngészőprogram nem egy alkalmazás a sok közül, hanem olyan rendszer, amely a számítógépes világ hálózatosodásának következtében a közelebbi – távolabbi jövőben operációs rendszerré nőheti ki magát.

4.2.1.4. A weboldalak

- HONLAP: Az angol **homepage** szó magyarítása. 1994-ben jelentek meg az első magyar nyelvű WWW szerverek az Internet hálózaton, és ugyanebben az évben adták a hazai médiák az első híradásokat erről az új technológiáról. [8.]

- PORTÁL: Nem más, mint egy olyan Internet honlap, melyen megtalálhatóak azok a hírek, szolgáltatások, amiket az ember nap, mint nap használ. Korábban a kezdőlapként beállított linkgyűjteményeket is portálnak hívták, mára azonban a portál megfeleltetés kibővült. Más és más funkciót lát el egy hírportál, egy szórakoztató portál és egy vállalati portál. Alapfunkciókat (keresés, azonosított felhasználó kezelés, hírszolgáltatás, archívum, hírlevél) mindenhol megtaláljuk, különböző egyéb funkciókkal kibővítve (pl. játékok, statisztikák, workflow, nagyfokú rugalmasság). [9.]

A honlap haszna

A honlapot készítés az on-line bemutatkozás egy gazdagabb közvetítő eszköze. Az emberek különféle okokból készítenek honlapot. Egyesek képeket és információt akarnak megosztani barátaikkal és családjukkal. Néhányan közösségi szolgáltatást akarnak nyújtani.

A honlap inkább hirdetőtáblára hasonlít, vagy hirdetésre az Arany Oldalakban: olcsó módja a benyomáskeltésnek, hogy kedvezőbb színben tüntessük fel online személyiségünket, és mondjunk valamit a világnak magunkról, érdeklődésünkről. Szépen kidolgozott bemutatkozást készíthetünk a világ számára. Megjeleníthetjük én ideáljainkat, kiegészítve retusált fényképekkel, kreatív írásokkal, grafikákkal, versekkel, zeneművekkel és

eredményeink felsorolásával. Számos linket helyezhetünk el kedvenc webhelyeinkre, megcsillantván szerteágazó érdeklődési körünket és világpolgári ízlésünket.

A magán honlap készítése hatalmas lendületet vett, és az üzleti oldalak, amelyek bevétele inkább a reklámokból, mint a végfelhasználói díjakból származik, szabad helyet biztosítanak a kuncsaftoknak.

A honlapok pozitív módon lehetővé teszik, hogy az on-line bemutatkozással kísérletezzünk, információt osszunk meg számunkra fontos emberekkel az életünkről, és visszajelzést kapjunk azoktól, akik megtalálták webhelyünket. A házilag készített honlapok elburjánzásának negatív következményeként viszont egy csomó haszontalan dolog kerül fel az Internetre. A háló kétségtelenül a világ legnagyobb és legolcsóbb kiadója, amelynek terjesztési lehetőségei még a legnagyobb megakiadók képzeletét is felülmúlja. Gyakorlatilag korlátlan helyet kínál. [4.]

Tárhely szolgáltatók

Ingyenes tárhely szolgáltatók, akik reklámoznak az adott felületen különféle módon az ingyenesség ellenében, például a Freeweb, az Ultraweb, az ATW, az Extra, stb. Pár száz MB-nyi szabadterület mellett alap szolgáltatásokat is nyújtanak, mint például korlátlan MySQL adatbázis szerver használatot, PHP- és CGI futtatási lehetőséget, ingyenes másodlagos domain használat, webmail lehetőség és tárhely hozzá, gyors FTP feltöltés, rendszeres (napi) mentés, stb. Ezért azonban a már említett reklámfelületet kéri cserébe és jó pár tiltás és korlátozás van, mint az olyan jellegű tevékenységek, amik jogszabályokba ütköznek vagy szerzői jogokat sértenek, esetleg ami hátrányosan érintené az adott szolgáltatót.

Ezzel szemben fizetős tárhely szolgáltatóknál nincs reklám és csak pénztárca függvénye, hogy mekkora tárhelyet és pluszszolgáltatást kérünk. Itt kiemelendő az elsődleges domain regisztráció, ahol a különböző országgódok mellett speciális végződéseket is választhatunk. Például: .eu, .com, .org

Weboldal típusok a világhálón

Nagyon nagy igény van a honlap készítésre és a karbantartásra is. A Weblapokat ugyanis nem elég elkészíteni, azt naponta, hetente, havonta frissíteni kell, hogy a felhasználók mindig az aktuális információt olvassák rajta. A webkettő technológiájú honlapon az

üzemeltetőnek inkább csak a felhasználó kéréseit és a honlap zavartalan működését kell figyelnie.

Ma már igen sokféle típusú weboldallal találkozhatunk a világhálón. Ezen oldalak sokrétűsége adja azt a csodálatos informatikai kavalkádot, amely úgy lenyűgözi az embert. Nap mind nap jelennek meg százával az újabb és újabb weboldalak, és egyre több ember kerül kapcsolatba ezzel a színpompás világgal.

Jobb, ha az ember már az elején tisztában van azzal, mire is van szüksége, hogy kevesebb időbe és energiába kerüljön a megvalósítás. Ezért is fontos a gondos megtervezés, amiről a 4.4.-es fejezetben lesz részletesen szó.

Megkülönböztetünk többféle honlap fajtát az igények szerint:

- Basic, Standard vagy Professional weboldal
vagy a felhasznált technológia szerint:
- Átlagos honlap, Portál, Web 2.0 (közösségi oldal, blog, stb.)

Weblapok elérhetősége az Interneten

Jön a nagy kérdés, hogyan tudja az a valaki, hogy mi az én címem? Az egyik legegyszerűbb módja, hogy megmondjuk, illetve megírjuk az ismerőseinknek e-mailben. Van azonban még több módja is ennek. Ilyenek például a keresőgépek, ahová URL – címünket elküldve bekerülünk egy nagy adatbázisba, amelyet talán magunk is gyakran használunk.

Napjainkban a legelterjedtebb, és még filmek jeleneteiben is fel-felbukkanó böngésző a Google azaz www.google.com vagy www.google.hu . Egy olyan keresőrendszer, melynek projektjét Larry Page és Sergey Brin alapította, mindkettő a Stanford Egyetemen végeztek. A Google jelenleg az egyik legnépszerűbb keresőrendszer, aminek részben az az oka, hogy a találatok nagyon gyakran vannak olyan sorrendben, ahogy a keresést végző személy elvárja. A web egyik legnépszerűbb ilyen jellegű szolgáltatásaként legalább 200 millió keresési kérés érkezik be hozzá és társlapjaihoz naponta. A weblapok tartalmában végzett kereséseken túl lehetőség van többek közt képek, hírek, fórumtémák és árucikkek keresésére is, és a HTML oldalakon kívül még 13 különböző fájltypus tartalmában is keres (egyszerű szöveges fájlok, PDF, Word-dokumentumok, Excel-táblázatok stb.). **[10.]**

4.3. Eszközök:

A program elkészítéséhez a PHP, a MySQL és az Apache szoftverek legújabb generációját használtam. Azért esett a választásom rájuk, mert segítségével adatbázisból dinamikusan lehet előállítani tartalmat és felhasználói irányból is képesek adatokat fogadni, valamint feldolgozni. A tárgyalt technológiák mára fejlesztési alapnak számítanak a web világában, egyre több alkalmazástípus számára fejlesztenek ki interaktív webes felületet.

Ha az ember egy ingyenes tárhelyen regisztrál, nem kell semmit telepítenie, mert már a tárhelyszolgáltatók felraktak minden lényeges alkalmazást, csak az általunk használni kívánt PHP, CSS, Javascript fájlokat kell feltöltenie a tárhelyre. Kapunk elérést a MySQL-hez a phpMyAdmin vagy a parancssoros csatlakozási módon keresztül, ahol létre tudjuk hozni az adatbázis fájlokat. Természetesen közvetlen a fájlokhoz nem engednek hozzáférést, biztonsági okokból.

Az FTP – File Transfer Protokoll használatával kommunikálnak a számítógépeink, amikor fájlokat töltünk le vagy fel. Ha a HTTP – protokollt használjuk, akkor is fájlokat töltünk le, csak az a böngészőben meg is jelenítődik. A webböngésző címsorába (Address) beírt címen található számítógépet megszólítja a programunk, és lekéri annak DEFAULT.HTML vagy DEFAULT.HTM vagy INDEX.HTML vagy INDEX.HTM fájlját, amelyik éppen létezik.

4.3.1. Fejlesztői eszközök és fogalmak

Legelőször mielőtt belefognánk a fejlesztésbe, egy kicsit megismerkedünk a web fejlesztés kapcsán felmerülő esetleges fogalmakkal, eszközökkel:

- **Szerver oldali script nyelv:** Egy olyan programnyelv, amely a szerveren fut le, majd pedig a kliens csak már az előállított végeredményt kapja meg. Pl.: PHP, ASP, ASP.Net, Java Server Pages.
- **Javascript:** Egy objektum orientált scriptnyelv, amely fejlesztését anno a netscape kezdte meg, a nyelv a Java és a c++ sajátosságait hordozza, kliens oldalon fut.
- **W3C kompatibilis böngésző:** Egy olyan böngészőprogram, amely követi a World Wide Web Consortium ajánlásait. Ilyen böngésző Pl: Firefox, Opera, Safari.
- **AJAX:** A technológia lényege az, hogy a háttérben egy új kapcsolat szálon kérünk le új adatokat a szerverről javascript segítségével, majd azt a már letöltött HTML lap egyik részébe másoljuk. Segítségével létrehozhatóak olyan weboldalak, amelyeken

csak a tartalom töltődik újra, a design elemek nem. Így sávszélesség takarítható meg, valamint különböző web alkalmazások hozhatóak létre.

- **SQL:** Egy adatbázis manipuláló programnyelv, a nyelv elemei szervertől függően változnak.

A HTML – szabvány

A **HTML** (angolul: **HyperText Markup Language**=hiperszöveges jelölőnyelv) egy leírónyelv, melyben vezérlőelemekkel formázott szöveg található, illetve hiper hivatkozások más elemekre. Ezt a dokumentumot a Web böngészők meg tudják jeleníteni, és a benne lévő szabványos hivatkozásokat is. Ez a fájl egy ASCII – szövegfájl, amely egy tetszőleges szövegszerkesztővel módosítható. Ez a leírónyelv folyamatosan fejlődik, mert a Netscape és a Microsoft újabb és újabb elemeket talál ki, amelyekkel egyre több információt tudnak megjeleníteni a Weblapokon. Ezeket az újításokat a W3 Konzorciumhoz nyújtják be szabványosításra. [10.]

PHP (Hypertext Preprocessor) nyílt forráskódú, számítógépes szkript nyelv, legfőbb felhasználási területe a dinamikus weboldalak készítése. Emiatt a PHP-t jórészt szerver-oldalon használják, bár létezik parancssori interfésze is, illetve önálló, grafikus felületű alkalmazások is létrehozhatóak vele.

A nyelvet eredetileg Rasmus Lerdorf alkotta meg 1994-ben, de a ma létező egyetlen (és hivatalos specifikáció híján de facto szabvánnyá vált) PHP implementációt már a PHP Group tartja karban és fejleszti. A PHP a saját licensze alatt kerül kiadásra, a Free Software Foundation így szabad szoftverként tartja számon. A PHP a legtöbb webszerverre, operációs rendszerre és platformra ingyenesen telepíthető. [10.] Könnyen illeszthető szinte bármelyik operációs rendszer kiszolgálójához legyen az akár Windows IIS vagy akár az Apache Linux alatt.

A programozási nyelv eszközei, a parancsok szintaktikája nagyban hasonlítanak a C programozási nyelvre. A PHP-szkriptnyelv, ami azt jelenti, hogy a programunk kódját text formátumban meg tudjuk írni, csak .php kiterjesztésű legyen. A szkript fordítását minden alkalommal elvégzi a kiszolgáló szerver, amikor meghívjuk a szkriptet. Ez némileg lassabb

futást eredményez, de cserében hordozható kódot kapunk, ami azt jelenti, hogy kódunk jelentős része fut majd Windows és Linux alatt is. Körültekintő programkészítéssel, és a rendszer szintű programozási eszközök megfelelő használatával, akkor teljes mértékben hordozható kódot kapunk.

A PHP és a HTML kapcsolata:

A böngészők számára a PHP kódok eredményei úgy jelennek meg, mintha azok HTML kódok lennének. A PHP kód átalakításáról a Web kiszolgáló gondoskodik. A kiszolgáló végzi el az összes PHP kód kiértékelését és adja át a kódot a böngészőnek. Maga a PHP kód is tartalmaz HTML elemeket, melyek segítségével tudjuk formázni a szövegünket, illetve mindenféle egyéb műveletet végre hajtani.

A szkripteket általában HTML kódokba ágyazva írjuk meg, és hasonlóan bármilyen más HTML tag-hoz, nyitó (<?php)és záró (?>) címkék közé zárjuk.

A PHP oldalak elkészítésénél a HTML-t gyakorlatilag csak, mint formázást használjuk, ugyanis e lapok teljes funkcionalitása a PHP-re épül. Amikor egy PHP-ben megírt oldalt akarunk elérni, a kiszolgáló először feldolgozza a PHP utasításokat, és csak a kész HTML kimenetet küldi el a böngészőnek, így a programkód nem is látható kliens oldalról. Ehhez egy interpretert (értelmezőt) használ, amely általában egy külső modulja a Web-szervernek.

A PHP nyelv lényegében nagymértékű kiegészítése a HTML-nek, ugyanis rengeteg olyan feladat végezhető el vele, amelyre az ügyféloldali szkriptek nem képesek, vagy csak igen korlátozottan. Ilyen például a bejelentkezés, az adatbázis-kezelés, fájlkezelés, kódolás, adategyeztetés, kapcsolatok létrehozása, e-mail küldése, adatfeldolgozás, dinamikus listakészítés. Minden olyan esetben, ahol nagyszámú ismétlődő feladatsort kell végrehajtani, ott ez a programnyelv nagyszerű segítség.

Szintaktikailag a nyelv hasonlít a C nyelvre, de nem kell az utasítások típusával törődni (néhány speciális eset kivételével), egyébként az egész nyelv egyszerű. A PHP utasításokat mindig egy meghatározott karaktersorral kell kezdeni és bezárni. A <?php nyitó és a ?> záró karaktersorokat használjuk, ugyanis az érvényes nyitó és záró elemek a php.ini konfigurációs fájlban vannak deklarálva, amik szerverenként eltérhetnek egymástól, így előfordulhat, hogy egyes szerveren nem értelmezi az interpreter a PHP programunkat, hanem közvetlenül a kimenetre küldi a forráskódot.

Minden változót és összetett adatszerkezetet a \$ jellel kell kezdünk. Kivételt képeznek ez alól a konstansok. A tömb indexelése – hasonlóan más C alapú nyelvekhez – 0-tól kezdődik. A legegyszerűbb utasítás az echo, vagy az ezzel egyenértékű print. Ennek segítségével lehet kihasználni igazán a PHP-t: közvetlenül lehet írni a készülő HTML dokumentumba, akár formázott szöveget is. Az utasításokat pontosvessző (;) zárja. A vezérlési szerkezetek szintaktikája is teljesen C-szerű.

A **CSS** (angolul Cascading Style Sheets) a számítástechnikában egy stílusleíró nyelv, mely a HTML vagy XHTML típusú strukturált dokumentumok megjelenését írja le. Ezen kívül használható bármilyen XML alapú dokumentum stílusának leírására is, mint például az SVG, XUL stb. A CSS specifikációját a World Wide Web Consortium felügyeli. [10.]

A **JavaScript** programozási nyelv egy objektumalapú szkript nyelv, amelyet weblapokon elterjedten használnak. Eredetileg Brendan Eich, a Netscape Communications mérnöke fejlesztette ki; neve először Mocha, majd LiveScript volt, később „JavaScript” nevet kapott, és szintaxisa közelebb került a Sun Microsystems Java programozási nyelvéhez. [10.]

Dreamweaver

A Macromedia cég programja profi Weblap – szerkesztőknek készült. A program szinte mindent tud, amire egy webmesternek szüksége lehet, felhasználóbarát, könnyen kezelhető. A Dreamweaver kezeléséhez nem szükséges, de mindenféleképpen ajánlott a HTML nyelv legalábbis alapfokú ismerete. A program kezelőfelülete átgondolt, logikus. Felgyorsítják a munka menetét az ún. lebegőpaletták, amelyek segítségével egyetlen kattintással lehet objektumokat beszúrni, illetve azok jellemzőit módosítani. Munka közben meg lehet tekinteni a készülő oldal forrását is, sőt, szerkesztési műveletek közben azonnal látjuk a változást a dokumentum forrásában is. Ez, és még számtalan más lehetőség teszi a Dreamweavert professzionális weblap – szerkesztő programmá, a vele végzett munkát pedig élvezetessé. A program jelenleg a 4.0-s verziónál tart, amelyben a korábbi verziókhoz képest számos új funkció és szolgáltatás kapott helyet.

4.3.2. Adatbázis, azaz a „lelke” mindenek

A dinamikus honlap alapja az adatbázis, erre épül az egész alkalmazás, mivel sok információt: szöveget, képet, videót, zenét, stb. kell tárolnunk rendezetten, könnyen elérhetően. Most ennek elméletébe ássunk bele magunkat egy kicsit.

SQL Történeti áttekintés

A '60-as évek elején a programnyelvekbe beépített eszköztár arra volt elegendő, hogy állományokat kezeljenek. (PL/1) A '60-as évek második felében számos probléma merült fel: Egy adott programban egy adott szerkezetű állományt kezelhetek. Ha az állomány szerkezete megváltozik, akkor át kell írni a programot.

Egyedi alkalmazások vannak. Azaz ha valaki egy adott állományt használni akar, akkor az adott állomány kezelőprogramját kell használnia.

Ha állományt akarok kezelni, akkor meg kell tanulnom egy adott programnyelv erre alkalmas eszköztárszerét.

Csak minimális automatikus adatvédelem van. (Illetéktelen hozzáférés ellenjogosultság, és adatsérülés ellen.) Az adatokhoz való konkurens hozzáférést az állománykezelő nem biztosítja.

A '60-as évek második felében az IBM-nél kialakul egy új adatbázis – kezelési módszer és eszköz – tár, így születik meg az adatbázis – kezelés fogalma.

1970 – Az első adatbázis – kezelő rendszer: ISM

A CODASYL-on belül megalakul egy csoport, a DBTG (Data Base Task Group), ami a felvetett problémákra dolgoz ki elveket. Ennek eredményeképp 1971-ben megszületik a CODASYL DBTG jelentés. (Innen számítjuk ténylegesen az adatbázis – kezelés fogalmát.)

Egy adatbázis – kezelő szoftvernek összetett logikai adatrendszereket kell tudni kezelnie. Többet egyszerre!

Megfogalmazza az irányított redundancia fogalma. (Redundancia: egy adatot többször tárolunk.)

- Redundáns tárolás konzisztencia – problémát okoz.
- Ha egy adathalmaz belső ellentmondásos, akkor inkonzisztens, egyébként konzisztens.
- A CODASYL tiltja a redundanciát, de a feldolgozás gyorsítása érdekében megengedi, akkor, ha kézben lehet tartani.
- Konkurens hozzáférést kell biztosítani az adatbázis – kezelő rendszernek.

- Többféle elérési módot kell támogatnia egy időben.
- Támogasson többféle programozási nyelvet. (Lehessen programozni.)
- Támogassa az emberi logikát szemben a géppel.
- A jogosultság szempontjából lényeges, hogy egy adatmodell szemléletet valósítson meg – nézeteket lehessen kezelni. (Egy felhasználó csoport csak bizonyos adatokhoz férjen hozzá.)
- Visszaállítható legyen – ha sérül az adat (inkonzisztens állapotba kerül a rendszer), akkor azt lehessen felismerni, és helyreállítani.
- Adat – program függetlenség logikai és fizikai szinten.
 - o Logikai szinten: Ha az adatok szerkezete megváltozik, ne kelljen a program szerkezetét megváltoztatnom.
 - o Fizikai szinten: Egy adott program tudja feldolgozni az adathalmazt függetlenül attól, hogy hol van fizikailag. []

Az IBM 1976-ban közzétette az adatbázisgépekről szóló tervét, és ehhez az R adatbázist (Database R) választották alapul. Az R adatbázis kidolgozói – többek között E. F. Codd, P. Chen, C. Date – fontosnak tartották, hogy nagy hálózatokban szolgáltatásokat nyújtó adatbázisgépeken a tárolás módja és logikai adatszerkezetek függetlenek legyenek egymástól. Érthető, hogy a relációs modellt alkalmazták. Célul tűzték olyan adatbázisnyelv meghatározását, amely az adatszerkezetek, definícióin túl az adatkezelést, sőt az adatbiztonságra vonatkozó utasításokat is szabványosítja, a fizikai műveleteket pedig elrejtí a lekérdezés, az adatbevitel, módosítás, törlés logikáját tükröző utasítások mögé. Munkájuk révén az IBM 1976-ban megjelentette a SEQUEL-t (szóval, Structured Query Language); a mozaikszót később SQL-re rövidítették.

Időközben – a felépítéstől részben függetlenül – gyarapodtak az adatbázisokkal szembeni elvárások. Néhány kiemelten fontos követelmény:

- az adatkatalógus maga is adatbázis vagy az adatbázis része, elve és kezelése azonos az adatbáziséval;
- az adatdefiníciók különüljenek el az adatkezeléstől;
- az adatdefinícióknak, az adatkezelésnek, az adatbiztonságnak legyen programozási nyelve;

- az említett nyelvi eszközök mutassanak adatcsere – felületet más alkalmazások, programozási nyelvek számára, és az adatbázishoz csak ezen felületeken (interfészeken) át lehessen hozzáférni.

Az SQL e követelményeknek eleget tesz. [3.]

MySQL

A relációs adatmodell és a relációs adatbázis-kezelő rendszerek a XX. század végére szinte egyeduralkodóvá váltak a világban. A legelterjedtebbek, mint például a MS SQL, ORACLE mellett a MySQL is megtalálható. A MySQL az egyik legelterjedtebb, egy több felhasználós, többszálú, SQL-alapú relációs adatbázis-kezelő. A szoftver fejlesztője a svéd MySQL AB cég. Népszerűségének egyik oka lehet, hogy a teljesen nyílt forráskódú LAMP (Linux–Apache–MySQL–PHP) összeállítás részeként költséghatékony és egyszerűen beállítható megoldást ad dinamikus webhelyek szolgáltatására. Másik ok a elterjedésére, hogy ezt a nyelvet nem számítástechnikai szakemberek részére alakították ki. Ezért használata egyszerű, bárki számára könnyen elsajátítható. A nyelv nem érzékeny a kis és a nagybetű különbségére. A PHP-ban számos A MySQL adatbázis eléréséhez és kezeléséhez szükséges függvényt érhetünk el.

A MySQL az 5-ös verzió megjelenésével vállalati szintű, professzionális adatbázis kezelővé vált. (pl.: a Google hatalmas méretű adatbázisát is MySQL szolgálja ki)

A MySQL adatbázisok adminisztrációjára a mellékelt parancssori eszközöket (MySQL és phpMyAdmin) használhatjuk.

A **phpMyAdmin** egy nyílt forrású eszköz, amit PHP-ban írtak a MySQL menedzselésére az interneten keresztül. Jelenleg képes készíteni és eldobni adatbázisokat, készíteni/eldobni/módosítani táblákat, törölni/módosítani/hozzáadni mezőket, SQL parancsokat futtatni és a mezőkön kulcsokat kezelni.

Képes az egész MySQL szerver kezelésére (szuper-felhasználót igényel) épp úgy, mint egyetlen adatbázisára. Az utóbbi megvalósításához be kell állítani a MySQL felhasználót, hogy csak a kívánt adatbázist tudja írni/olvasni. [11.]

4.4. Tervezés:

4.4.1. Előkészítés

Adatelemzés: Adatmodellek

Az adatmodellek a világ egyes részeinek elemeire nézve megnevezik a fontos tulajdonságokat, adott szabályok szerint leírják összefüggéseiket, tartalmukat.

Az adatmodellezés első része a vizsgált rendszer adatainak elemzése. Az adatelemzés feltárja a vizsgált rendszerben használt és/vagy használandó adatok

- típusát,
- jellegzetes vagy éppen engedélyezett értékeit,
- összefüggéseit,
- keletkezési helyeit,
- közvetítését,
- felhasználási helyeit,
- a keletkezés és a felhasználás gyakoriságát, eloszlását. [3.]

Webhelyek készítése

Egy Weblap valamit bemutat, valamiről ismertet. Ha azonban egy mindenre kiterjedő ismertetést készítünk egy cégről, egy személyről, egy témáról, akkor azt már egységesen kell megtervezni. Itt nemcsak a megjelenésre kell gondolni, hanem a HTML- és képfájlok elhelyezésére is. Egy Webhely alatt egy teljes körű ismertetést tartalmazó Weblapok, képfájlok, Java appletek, CSS-sablonok, PHP fájlok, hang- és videoanyagok összességét értjük, amelyet válogatás nélkül, alkönyvtárustul meg lehet fogni, és át lehet helyezni tetszőleges helyre.

Előkészületek, tervezés

Áttekinthető az olyan elrendezési forma, amikor fájl típusonként külön alkönyvtárakba rendezzük a fájlokat, és a „gyökérvkönyvtárban” csak a HTML – fájlok maradnak. Nem kerülhet egy alkönyvtárba két olyan Weblap, amelynek semmi köze sincs egymáshoz. A grafikák alkalmazása terén is célszerű úgy tervezni, hogy a gyökérvkönyvtárunkban kapjon helyet egy KEPEK vagy IMAGES alkönyvtár, amelybe azokat helyezzük el, amelyekre több Webhelyen is szükségünk lesz. A Webhelyeket úgy képzeljük el, mint a gyökérvkönyvtárból nyíló alkönyvtárakat, mert úgy is fognak elhelyezkedni. [7.]

4.4.2. Saját fejlesztőkörnyezetünk kialakítása:

Mivel a web 2.0-ás weblapok legalább egyfajta szerver oldali script nyelvet használnak, telepítenünk, kell a gépünkre egy webservice-t és egy script értelmezőt. Esetlegesen egy adatbázis szerver is, ha az oldal adatbázisos felépítésű. Ez elég fáradtságosnak hangzik, (manuálisan az is, rengeteg biztonsági buktatóval) de szerencsére vannak előre összeállított csomagok, melyeket csak fel kell telepíteni, és máris van a gépünkön webservice, PHP, és MySQL szerver.

Azonban ez csak még a tesztelési oldal. HTML lapok szerkesztéséhez is kell egy pár program. Lehet a Windows alap jegyzetömbjével is előállítani HTML kódot, de az elég fapados egy szerkesztő, illetve nem a legmegfelelőbb ilyen célokra. A következő szoftvereket használtam a weblap készítéséhez:

- **XAMPP:** Komplettszervercsomag. A következők vannak benne: Apache, PHP, MySQL, File Zilla FTP Server, PHP Pear, Mercury mail. Előnye az egyszerű telepítés (csak ki kell csomagolni egy mappába), valamint az, hogy az egyes szolgáltatások külön-külön futtathatóak. Letöltési Cím: <http://www.apachefriends.org/en/xampp.html>
- **Mozilla Firefox:** Habár nem egy szerkesztő program, de a lapok teszteléséhez kell egy jó böngésző. Letöltési cím: <http://www.mozilla-europe.org/hu/products/firefox/>
- **Phpedit és a CSS:** A design-ért felelős
- **Dreamweaver:** A kód hibajavításában játszott nagy szerepet
- **Javascriptek:** Az adminisztrációs felületen található szövegszerkesztőért és egyéb kisebb funkciókért felelős
- **MySQL:** A háttéradatbázis kreálásában játszik nagy szerepet.
- **phpMyAdmin - 2.11.4:** az SQL fájlok elérésében segít, és azok szerkesztését oldhatjuk meg vele.

4.3.3. Weboldalkészítéshez szükséges tudnivalók

Dinamikus webalkalmazás

A statikus honlapok tartalma csak akkor változik meg, ha eltávolítod az adott HTML-dokumentumot, és helyette másikat töltesz fel a szerverre. Viszont ha már egy honlapon, például egy fórum rovat működik, akkor már is egy dinamikus weblappal van dolgunk. Dinamikus, tehát változékony. Persze a fórum csak egy példa volt, a dinamikus lapok sokkal

többet tudnak ennél. A dinamikus oldalak működéséhez már háttérben futó programok és legtöbbször önálló adatbázisok is szükségesek, amiket ebben az alkalmazásban mind meg is találhatók.

Javascript

Talán a legegyszerűbb ezek közül a Javascript. Ez nem összetévesztendő a Java programnyelvvvel, bár vannak köztük hasonlóságok. A Javascript valójában egy miniprogram, amit egy HTML-oldalba lehet illeszteni. A böngészők képesek értelmezni és végrehajtani a Javascript-kódokat. Amikor az adott weblap letöltődik a felhasználó gépére, a böngésző végrehajtja a Javascript utasításait, tehát a honlappal érkező program a felhasználó gépén fut. Ezért kliens-oldali alkalmazásnak is hívják, mivel a kód végrehajtását a gépeden levő böngésző végzi.

Ezek az alkalmazások sokrétűek lehetnek, például már kitöltés közben ellenőrzik, hogy egy kérdőívbe megfelelő válaszokat írsz-e be, vagy ha az egeret egy kép felé húzod, a kép automatikusan megváltoztatja a méretét. Népszerűek még a naptáralkalmazások is. Olyan, mint egy egyszerű szöveg, pedig naponta automatikusan változik.

Ha az ember szeretne a HTML-oldaladba ehhez hasonló trükköt illeszteni, egyszerűen annyit kell tennie, hogy a kész Javascript kódot bemásolod az oldaladnak arra a pontjára, ahol meg szeretné jeleníteni. A kész kódok nagy mennyiségben és változatosságban letölthetők az Internetről.

PHP

A PHP az úgynevezett szerver-oldali alkalmazások közül az egyik legelterjedtebb kódnyelv. Ez is egy olyan kód, ami a HTML-be illesztve működik, de - ellentétben a Javascripttel - nem a felhasználó gépén, hanem a szerveren fut. Következésképpen a honlap dinamikus elemei már a szerveren elnyerik a végleges formájukat és így érkeznek meg a felhasználó gépére. A szerveren telepítve kell lennie a PHP futtatására szolgáló program, egyébként nem fog működni.

Hogyan működik egy PHP-script?

Vegyünk példaként egy oldallátogatottság-számlálót. Ez nyilvánvalóan csak a szerveren futhat, mert a látogatók számát csak itt lehet nyomon követni. Minden alkalommal,

amikor a szerverről lekéri az oldalt, a szerver érzékeli és lefuttatja a HTML dokumentumba illesztett PHP kódot. Ez a - jelen esetben néhány sor hosszúságú - algoritmus lehívja a számláló aktuális értékét, hozzáad egyet, elmenti az összeget és az eredményt kiírja az oldalnak arra a részére, ahova a PHP-script be van illesztve.

Egyébként ahhoz, hogy a szerver tudja, hogy az adott HTML-oldalba PHP kód is van illesztve (tehát értesüljön róla, hogy külön feladat van vele) a fájl kiterjesztését át kell változtatni .html-ről .php-re. Így, ha pl. a kezdőlapodon PHP-kód is van, a neve index.html helyett index.php lesz.

Az interneten sok olyan php-script elérhető, amelyeket beilleszthetsz a HTML-oldaladba, de akár teljes működőképes honlapok is letölthetők.

Adatbázisok

A fenti példa esetén, amikor mindössze egyetlen számot (látogatottság aktuális értéke) kell tárolni a szerveren, erre elég egy szöveges fájl a honlapod könyvtárában, amely ezt az egy számot tartalmazza (pl. szamlalo.txt). Ezt a fájlt nyitja meg és módosítja a szerver minden alkalommal, amikor a PHP-kód erre utasítást ad.

Vannak persze ennél összetettebb alkalmazások, amelyek komolyabb adatbázist igényelnek. Itt lép be a MySQL, az egyik legelterjedtebb adatbázis-kezelő rendszer. **[15.]**

4.4.3. A tervezés részei:

adatbázis

A MySQL adatbázis a phpMyAdmin felületről érhető el. Feladata a megfelelő adathalmazok, mező kialakítása és pontosítása. Biztonsági és gyorsasági szempontból az adatbázist érdemesebb akár más szerveren tartani, de ez a kivitelező döntése, hogy éri meg. Egy könyvtárba soha nem kerül a feltöltött fájlokkal.

Az adatbázis táblák listája megtalálható a függelékben!

folyamatok

- regisztrációs folyamat,
- adminisztrációs felület használatának folyamata,
- portál üzemeltetésének feladatai ütemezése,
- karbantartási folyamatok

□ **interfészek:**

- A phpMyAdmin felülete egy interfész a MySQL adattábláihoz és magához az adatbázishoz is. A menedzselés az Interneten keresztül zajlik egy böngészőn keresztül.
- Fórum, üzenő fal, hírlevelek, rendszer levelek, és a saját felhasználói felületek.
- Talán a legfontosabb a regisztrált felhasználók által elérhető adminisztrációs felület, amelyen keresztül az ember saját maga is alakíthatja a honlap formáját, természetesen a megfelelő jogosultságokhoz mérten, és így közvetetten az adott adattáblákat is eléri.

□ **felhasználói csoportok**

Ilyen típusú felhasználó fordulhatnak elő a honlapon, a nevük utal az ott végzett tevékenységükre is.

- „Szemlélődő” (aki csak megnézi az őt érdeklő információkat, de nem folyik bele a honlapot használók tevékenységébe, nincs regisztrálva sem),
- „Átlagos felhasználó” (aki csak fórumozik, üzenő falazik, belső üzeneteket tud a hozzá hasonló többi regisztrált felhasználónak küldeni),
- „Valódi résztvevő” (aki már tartalmat is fel tud tölteni a regisztráláskor kért saját felületére),
- „Szerkesztők” (akik saját felülettől függetlenül töltik fel az oldalt hírekkel, cikkekkel, egyéb információkkal)
- és végül az „Adminisztrátorok” (akiknek mindenhez joguk van: regisztráció engedélyezése, tiltása, módosítása, cikkek, hírek, stb. engedélyezése-tiltása, egyéb karbantartások elvégzése, rendszerüzenet-hírlevél küldése/beállítása, stb.)

□ **jogosultsági profilok**

A felhasználói csoportokhoz tartoznak külön a jogok, amikkel tudnak tevékenységeket végezni, esetleg másnak további jogokat adni. Ezek a jogok bővíthetők, és el is vehetők. Egy táblázat szerint könnyedén kezelhető, ezt a következő ábrarészlet szemlélteti is:

Felhasználók

Listamód!

User	Hírt írhat	Hírt törölhet	Hírt engedélyezhet	Fórumon hozzászólhat	Fórumból törölhet	Fórumon témát létrehozhat	Fórumon témát törölhet	Moderációs szabályokon állíthat	Rádiót létrehozhat	Rádiót törölhet	Szervez létrehozhat
debugz	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒
misi	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒
Rebusz	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒
foreest	☒	☒	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐
misy	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒
bugz	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒
msii	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐
mferi	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒
simi	☒	☒	☒	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐
desti	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒
bugaras	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒

A jogokat profilokba rendezve a következő felhasználó csoportokat gondoltam kialakítani:

- „Szemlélődő”: nincs joga, mivel nincs regisztrálva
- „Átlagos felhasználó”: csak a fórumozáshoz és az üzenő falhoz van joga
- „Valódi résztvevő”: saját felülete van, így ahhoz minden jogot megkap. pl.: képfeltöltés, zenefeltöltés, hírszerkesztés, adatlap módosítás, stb.
- „Szerkesztő”: a „Valódi résztvevők” oldalaihoz nincs joguk, de a főoldal szerkesztéséhez igen. Pl.: hírszerkesztése, koncert dátumok, cikkek írása, stb.
- „Adminisztrátor”: a fent leírtak szerint, mindenhez joga van, mivel az ő dolga a karbantartás, a moderálás és az üzemeltetés.

□ Engedélyezési szintek

Az ábrán látható tesztfelhasználók közül, amelyik pirossal van jelölve az nincsenek engedélyezve. A webalkalmazás rendszerébe két engedélyezési szint van.

Az egyik a regisztrációnál van, amikor az adminisztrátor engedélyezi a regisztrációs kérelmét a felhasználónak, hogy megkaphatja-e az adott jogosultságokat és felülete, amit kér. Így mindenki éppen annyit lehetőséggel bír majd a rendszerben,

amennyire lényegében szüksége van, és amivel hatékonyan közre tud működni a „kelet-magyarországi rockzenei cyber-tér” kiépítésében.

A másik a főoldalra való információ megjelenésnél van, amikor ugyancsak az adminisztrátor engedélyezi a hír, cikk, koncertdátum, stb. megjelenését. Ezzel moderálva a tartalmakat, és a duplikált adat megjelenést.

4.5. Kivitelezés:

A tervezés fázisai alapján szisztematikusan ment a kivitelezés.

A koncepció alapján, először a honlapváz felépítése történt meg, ami az elhelyezéseket és a design-t is tartalmazza. Kialakításra került egy CSS könyvtár, amiben a stíluslapok találhatóak. A Dreamweaver-t használtam a szerkesztéséhez, mert ez a program tudja véleményem szerint a legjobban kezelni ezeket a lapokat.

Természetesen nem lehet élesen elkülöníteni a munkát egy-egy fázisra, mivel az újabb ötletek és a fel-felmerülő problémák miatt, az ember kénytelen néha visszatérni befejezettnek hitt részekhez. Érdeemes bizonyos részeknél egyszerre haladni a fejlesztéssel.

A legfontosabb funkciók és stílus fájlok

A functions.php

Munkaközben jöttem rá, hogy sok felesleges fájl keletkezett, ezért ezeket egy function.php-val kiváltottam ki. A functions.php-ban olyan funkciók vannak, amit a legtöbb php fájl már kezelt, ezért azokból kikerültek s az egésznek honlapnak a szíve a functions.php lett. A következő funkciókat tartalmazza például: kép feltöltés és átméretezés, feliratozás, a zene feltöltése, üzenetküldő, html tagszűrő, hozzászólás kezelő, stb.

A függelékben ennek a fájlnak a tartalmából egy részlet található!

Az underground.css

Ez a fájl tárolja minden oldal stíluskészletét, kivétel nélkül, így egységesítve a stíluslapokat is.

A függelékben ennek a fájlnak a tartalmából egy részlet található!

A fontosabb fájlok elhelyezése a honlap könyvtárszerkezetében

- .index.php >>>> nyitólap
- ..\users\usermenu.php >>> felhasználók menüjének lapja

- `..\index_data\kezdenekaroldal.php >>>>` nyitólapon a belső keret, ami kirakja a főoldalra a híreket, koncert dátumokat, stb.
- `..\config\functions.php >>>` ez a php tartalmazza azokat a funkciókat, amit több php kezel
- `..\common\login\login.php >>>>` beléptetést feldolgozó php
- `..\comon\zenekarok\mutat.php >>>>` zenekarok adatlapját mutatja
- `.. comon\zenekarok\mutathir.php >>>>` az adott könyvtárban lévő híreit mutatja
- `..\admin\adminmenu.php >>>>` adminok menüfelülete
- `..\admin\userek\userek.php >>>` admin felületén a userek kezelése
- `..\admin\userek\user_adatok.php >>>>` admin felületén egy adott user kezelése
- `..\common\zenekarok\swfobject.js >>>>` ez tölti be a zenekaroknál a zenelejátszót

A regisztrált felhasználókat kezelő fájlok

- Regisztrációkezelés: `..\common\regisztral\index.php`
- Elfelejtett jelszó: `felejtett.php`
- Jelszó megerősítés: `megerosit.php`
- Adminfelületre való belépés: `loggedin.php`
- Belső üzenetküldés: `..\common\uzenetkezo\`
- Saját profilkezelés: `..\admin\profil\profil.php`

A főkönyvtár mappái:

- `..\admin >>>` az adminok php fájljai
- `..\avatarpic >>>>` a felhasználók képei gyűlnek itt
- `..\chatboxos_elemei >>>>` az üzenő fal képi elemei
- `..\common >>>>` azon php-k könyvtára, amik belépés nélkül jelennek meg a főlapon
- `..\config >>>>` 5 percen belüliek online felhasználók figyelése, kapcsolódás az adatbázis szerverhez, stb.
- `..\css >>>>` stíluslapok könyvtára
- `..\index_data >>>>` a honlap grafikai részének mappája
- `..\jscripts >>>>` a szövegszerkesztő és más scriptek könyvtára
- `..\users >>>>` a felhasználók php fájljai

Folyamat leírás:

1. tárhely és domain regisztráció:

A tárhelyet először regisztrálni kell, aktiváltam hozzá az adatbázist, így kaptam hozzá phpMyAdmin felületet. Igényeltem hozzá saját domaint (ezt a tárhelyszolgáltató intézi kérésre).

2. Statikus váz létrehozása

Létrehoztam először a honlap statikus vázát (kinézet), először HTML formátumban, így ami változó értékű az oldalon, arról már tudtam, hogy táblát kell létre hozni az adatbázisban.

Példa erre vegyük a „szervezők” oldalát:

Létrehoztam a vázát, azt, hogy hogy nézzen ki, kidekoráltam CSS-ben, létrehoztam benne a form-okat, a linkeket, egy statikus megjelenést. Következő lépésben a változó mezőket létre kellett hozni az adatbázisban, ami tartalmazza a szervezők adatait (lásd "ug" adatbázis "szervezok" tábláját).

Feltöltöm például az adatbázist, majd a webfelületen lekérem az adatbázisból az értékeket és kiíratom vele. Innentől már nem statikus, hanem dinamikus az oldal, PHP-ben dolgozunk. Ha a lekérések sikeresek, és mindent jól lekér és kiír az oldal, akkor hozom létre a kezelő felületet az adott táblához (új beillesztése, módosítás, törlés). Ha ezzel kész vagyok, és még kell vele valamit csinálni (újabb funkciók), akkor a megfelelő mezőt a tábla végére illesztem, és onnan kérem le a plusz értékeket az adott szervezőhöz.

3. Biztonsági ellenőrzés

A kész oldal ez után Biztonsági ellenőrzésen kell, hogy átessen. Belépés nélkül nem lehet elérni, nem lehet használni a funkciókat, a beviteli adatoknak szűrésen kell átesniük, ez azt jelenti, ha valaki tölti kifelé az adatlapot, pl. a szervező nevét írja befele, ne írhasson be, vagy ne vegye figyelembe azokat a speciális karaktereket, amelyeket a webfelület használ, figyelje a karakterláncok hosszúságát, ne terhelje le az adatbázist, vagy éppenséggel üres sort ne vihessen be.

4. MySQL adattáblák létre hozása

A MySQL-es adattábla létrehozása, pl. a szervezőké: (phpMyAdmin alatt meg lehet nézni)

Mik a változó értékek? Pl.: név, cím, telefonszám, stílus, stb.

Létrehozáskor egy elsődleges azonosító kell a szervezőnek ez kizárólagosan behatárolja a szervezőt, két ugyanolyan azonosító nem szerepelhet a tábla értékei között (id, azonosító, sorszám,... ki, hogy szereti...), utána a többi mezőt létrehozása: név, cím, telszám, ... Mindegyik mezőnek típust kell adni (Milyen formátumú a bevitt érték és milyen hosszúságú - Integer, string, stb.) A kész táblába ezek után a .php kezelni tudja az értékeket.

A phpMyAdmin felület ilyen esetekben nagyon hasznos, ugyanis kiírja a MySQL-es parancsot, így mielőtt a webes felületünkre használnánk az adatbázisos kéréseket, előtte lehet őket tesztelni, hogy valóban úgy működnek-e ahogy szeretnénk.

5. Javascriptek

A Javascripteket én írtam, a szövegszerkesztő azt kész sablon alapján tettem be, WYSIWYG (What You See Is What You Get) editorral, gyakorlatilag szövegszerkesztő webes felülettel bárholn is ingyenesen letölthető. A Javascriptet lapnyitogatásra és bevitel ellenőrzésre használtam inkább.

4.6. Rendszerbemutatása:

- A menüszervezete**
- Regisztráció menete**
- A jelszó módosítása**
- profilkezelés**

4.6.1. Felhasználói szemmel

Nézzük meg, hogy egy felhasználó szemszögéből az alkalmazás mit nyújt.

1. A Menü szerkezete:

- o **Főoldal:** vissza a bejelentkező oldalra

- **Hírek:** Az adminisztrátorok által engedélyezett hírek kerülnek ki dátum szerint és a felhasználók töltik fel információkkal a saját felületükről, az adminisztrátoroknak is van joguk

hozzá és ők engedélyezik a főoldalra kikerülésüket.

- o **Zenekarok:** zenekarok személyes adatai, infói...
 - o **Koncertek:** a zenekarok, szerkesztők által bevitt koncert infót...
 - o **Klubok:** klub információk...
 - o **Stúdiók:** stúdió infók...
 - o **Boltok:** hangszer és hanglemez boltok gyűjtő menüje
 - o **Szervezők:** szervezők tárháza...
 - o **Rádiók:** rádiók / rádiós műsorok gyűjteménye...
 - o **Online-TV:** Videók gyűjteménye, ami majd további érdekességeket fog rejteni pl.: videó interjúk
- o **Fórum:** vélemény, gondolatnyilvánítás, témaindítás...
 - o **Kontakt:** az adminisztrátorok elérése...

4.6.1.1. Regisztrálatlan felhasználó esetén

A fent leírtak mind elérhető és megnézhetők, de a fórumhoz nincs hozzá szólása, és saját felületet sem tud szerkeszteni, cikkeket, híreket feltölteni.

4.6.1.2. Regisztrált felhasználó esetén

Nézzük meg, hogy egy kategória szerint regisztrált felhasználó szemszögéből az alkalmazás mit nyújt.

2. regisztráció menete:

1. Regisztráció:

- a. kötelező megadni: fontos ezen információk megadása, mivel ez alapján kap üzeneteket, tud belépni és kap olyan felületet ami a tevékenységéhez a legjobban passzol.

- Felhasználói név
- Jelszó
- E-mail cím
- Tevékenységi kör

2. Visszaigazolás:

- b. A megadott e-mail címre kap a regisztrált egyén egy visszaigazolási linket, hogy véglegesítse és egyben a rendszer kiszűrje a fals regisztrációkat.

3. Bejelentkezés:

- c. Az előző két pont alapján már sikeres belépés várhat a felhasználóra, ha a megfelelő helyre írja a felhasználói nevét és jelszavát.

Az ábrán is látható, hogy van lehetőségünk kilépésre és ha a adminfelületről át léptünk a menü segítségével a normál nézetekbe, akkor a „kezelőfelület” gombbal vissza tudunk lépni az adminisztrációhoz.

3. Profilkezelés:

Profil-adatok

Azonosító: 4

[misi felhasználó profilja](#)

Új avatar kép feltöltése

Jelszó módosítása

Régi jelszavad:

Új jelszavad:

Új jelszavad megegyeszer:

4.6.2. Rendszer adminisztrátor szemmel

Nézzük meg, hogy egy rendszer adminisztrátor szemszögéből az alkalmazás mit nyújt, és milyen feladatai vannak az adott személynek.

Hírek	Zenekarok	Koncertek	Klubok	Stúdiók
Boltok	Szervezők	Rádiók	Online-TV	Fórum
Kontakt	Profil	Felhasználók	SITE-INFO	Üzenetek
	Hibajelentés	FANZINE	KILÉPÉS	

4. Adminisztrációs kezelőfelület részei és funkciói adminisztrátori szemmel:

- **Hírek:** Hírek létrehozása, módosítása, törlése
- **Zenekarok:** Zenekarok létrehozása, módosítása, törlése
- **Koncertek:** Koncert létrehozása, módosítása, törlése
- **Klubok:** Klubok létrehozása, módosítása, törlése
- **Stúdiók:** Stúdiók létrehozása, módosítása, törlése
- **Boltok:** létrehozása, módosítása, törlése
- **Szervezők:** létrehozása, módosítása, törlése
- **Rádiók:** létrehozása, módosítása, törlése
- **Online-TV:** Videók létrehozása, módosítása, törlése
- **Fórum:** létrehozása, módosítása, törlése
- **Kontakt:** létrehozása, módosítása, törlése
- **Profil:** Mindenki a saját felhasználói profilját tudja beállítani, jelszót változtatni
- **Felhasználók:** létrehozása, módosítása, törlése
- **Site-Info:** létrehozása, módosítása, törlése
- **Üzenetek kezelés:** létrehozása, módosítása, törlése
- **Hibajelentés:** bejövő felhasználói észrevételek gyűjtő helye
- **Fanzine:** létrehozása, módosítása, törlése
- **Kilépés:** az adminisztrációs felület elhagyása és felhasználó kijelentkezés

5. Egyéb lehetőségek:

- a. Keresés: Település, Név, Stílus, Dátum szerintem
- b. Üzenő fal: a főoldalon látható rövid üzenetek egy gyors beszélgetésre

5. Összefoglalás

Több év alatt összegyűjt ötletek, átbeszélte esték és e terület több irányból való megközelítésének szüleménye ez a weboldal. Hiszem nem csak a sok, tehetséges zenekaron segíthetünk és informálhatunk embereket koncertekről, hanem hiánypótló jelleggel a keleti részen az underground rock / metal zenei életet is gördülékenyebbé tehetjük vele. Hiszen elősegítheti a Kelet-Magyarországi rockzenei élet hatékonyabb, szervezettebb működését és bemutatkozást jelent kevésbé ismert zenekaroknak, kluboknak, szervezőknek, boltoknak (hanglemez, hangszer), stúdióknak, médiának (rádió/TV műsorok, fanzine-ok, webzine-k, stb.).

Összességében bizakodva és tele reményekkel kezdünk neki a honlap gyakorlati alkalmazásának. Több éves előkészítés után nagy érdeklődésre számíthatunk és remélhetőleg hasznosnak fog bizonyulni ez a segítségnyújtó forma, amiből tervek szerint egy szolgáltató portál fog kialakulni. Az ehhez szükséges folyamatos igényekhez igazodás, és új lehetőségek keresésével, bevezetésével egy olyan kiszolgáló környezet alakulhat ki, amivel hosszútávon is lehet tervezni.

Eddigi tapasztalataim szerint a leghasználhatóbb, leghatékonyabb programok úgy születhetnek, ha az ember nem csak a specifikáció alapján rabszolgamódjára lekódolja a kért terméket, hanem előtte beleássa magát a téma rejtelmeibe, egyeztet az érintett személyekkel és megpróbálja az ember, átéli az ott történeteket, s csak aztán kezd neki a művek.

Távlati terv:

Az alább felsorolt tervek azok, amivel már a honlap túlléphet a „teszt verzió” státuszon és ráállhat arra az útra, amivel már „szolgáltató portál”-ként funkcionálhat. Az alkalmazás további bővítése ezeknek a feladatoknak a megoldását jelentheti:

- Képgaléria: zenekarok, boltok, klubok, stb. különtár helye, ahol rendezetten tárolhatnak és az érdeklődők meg is nézhetik az adott témához kapcsolódó fotókat.
- Archívum: Lehetőség régi hírek, interjúk, koncertplakátok, stb. böngészésére.
- Szórakoztató kiegészítések: Toplisták, statisztikák, játékok.
- Online shop és jegyiroda: CD, póló, kulcstartó, kitűző és igény szerint a honlapon regisztrált zenekarok felvételeit, kiegészítőit, koncertjeikre jegyek on-line rendelése.

- Zene- és grafikastúdió: reklám spot, bemutatkozó hanganyag, plakát/szórólap/promóciós anyagkészítés.
- Honlap műhely: A regisztrált felhasználók saját maguk által kitalált honlapjának elkészítése igény szerint.
- Zenekari menedzsmen: A honlapon alaptól segítünk az újonnan regisztrálóknak (főoldalra kerül, felkerülnek a hírlevélre, stb.), de ezen felül kiemelten foglalkozunk néhány együttessel promóciós, koncertszervezés területen.
- Apróhirdetés: A reklámhirdetésen felül a regisztrált felhasználók is lehetőséget kapnak különböző rovatokban (adás-vétel-csere-keres, zenekart/zenekartagot keres) ingyenes közzétenni aktuális kívánságaikat.
- Videó interjú / bemutatkozás: A modern korral haladva tervezünk kamerás interjúkat és bemutatkozásokat is elsősorban zenekarok, de akár más zenei résztvevő részére is.
- Külföldi promóció: nyitás más országok felé is, érdekesebb anyagok angolra fordításával, más webzinek, kiadók, szervezők tájékoztatása az itteni zenekarokról, egyéb együtt működési lehetőségekről
- Több kulcsos szelektálás utáni adatnyomtatás elősegítése excel fájlba
- Hírlevél szolgáltatás képekkel: Minden regisztrált felhasználónak jár hírlevél. Automatizált formában állítja össze a friss információkat, híreket. Az adminisztrátornak csak jóvá kell hagynia, és már mehet is a címlistában összegyűjtött felhasználóknak. Aki leiratkozott, de vissza szeretne kerülni, akkor erre is van lehetősége.

6. Irodalomjegyzék:

6.1. könyvek, cikkek, tanulmányok, dokumentációk, weboldalak

1. Sági Gábor: Webes adatbázis-kezelés MySQL és PHP használatával (BBS-INFO, 2005.)
2. Bártfai Barnabás – Kovács Rudolf: Weblapkészítés házilag (BBS-E kiadó, 2001.)
3. Stolnicki Gyula: SQL kézikönyv (ComputerBooks, 1995.)
4. Patricia Wallace: Az internet pszichológiája (Osiris, 2006.)
5. Czeizer Zoltán – Csanády Márton: Az Internet Mítosz (Kodolányi János Főiskola, 1999.)
6. Dessewffy Tibor – Fábíán Zoltán – Z. Karvalics László: Internet.hu (Gondolat kiadó, 2005.)

7. Miklósi Viktor: Weblap-szerkesztés mindenkinek (Cesare&Cserkő Bt., 1997.)
8. BME Irányítástechnika és Informatika Tanszék WWW csoportja
<http://www.fsz.bme.hu/>
9. IRQ internet: <http://www irq.hu/>
10. Wikipédia on-line lexion (magyar): <http://hu.wikipedia.org>
11. SG.HU Informatika & Tudomány: <http://www.sg.hu/> (2009-es cikkek)
12. [origo]: <http://www.origo.hu/> (2006-os cikk)
13. MTI: <http://www.mti.hu/> (2009-es cikk)
14. NetMax: <http://www.netmax.hu/>
15. WebDiák.hu - <http://www.webdiak.hu/>

7. Függelék:

7.1. A webalkalmazáshoz hasonló honlap példák:

- **www.fokk.hu**: debreceni közösségi oldal
- **www.ujvigado.hu**: egy debreceni rock klub információs oldala
- **www.metalindex.hu**: országos rockzenei portál
- **www.mymusic.hu**: országos rock zenekari portál

7.2. PHP kódok

A functions.php

A kódrészlet az üzenő fal kezelését szemlélteti:

```
...
//----- komment hozzáadása -----
function kommentadd($tipus,$tipus_id,$komment) {
$komment=tag_szures($komment);
$sql = 'INSERT INTO `ug`.`komment` (`id`, `tipus`, `tipus_id`, `bejegyzo_id`,
`komment`, idopont) VALUES ("", ".$tipus.", ".$tipus_id.",
"'.$_SESSION[felhasznalo_azon]."', ".$komment."', now() )';
mysql_query($sql) or die("Nem tudtam rögzíteni a hozzászólást! ".mysql_error());
}
//----- komment törlése -----
function komment_torol($komment_id) {
```

```

$sql = 'Delete from komment where id = "'.$komment_id.'";
mysql_query($sql) or die("Nem tudtam törölni a hozzászólást! ".mysql_error());
}
// -----üzenofalhoz hozzáad -----
function add_uzifalra($uzenet) {
$uzenet=stripslashes($uzenet);
$uzenet=strip_tags($uzenet);
$hozzaad = 'INSERT INTO `ug`.`uzifal` (`uzi_id`, `idopont`, `uzenet`) VALUES
(NULL, NOW(), "'.$uzenet.')';
mysql_query($hozzaad) or die('Nem tudtam az üzifalra írni!!! '.mysql_error());
return true;
}...

```

□ **Az underground.css**

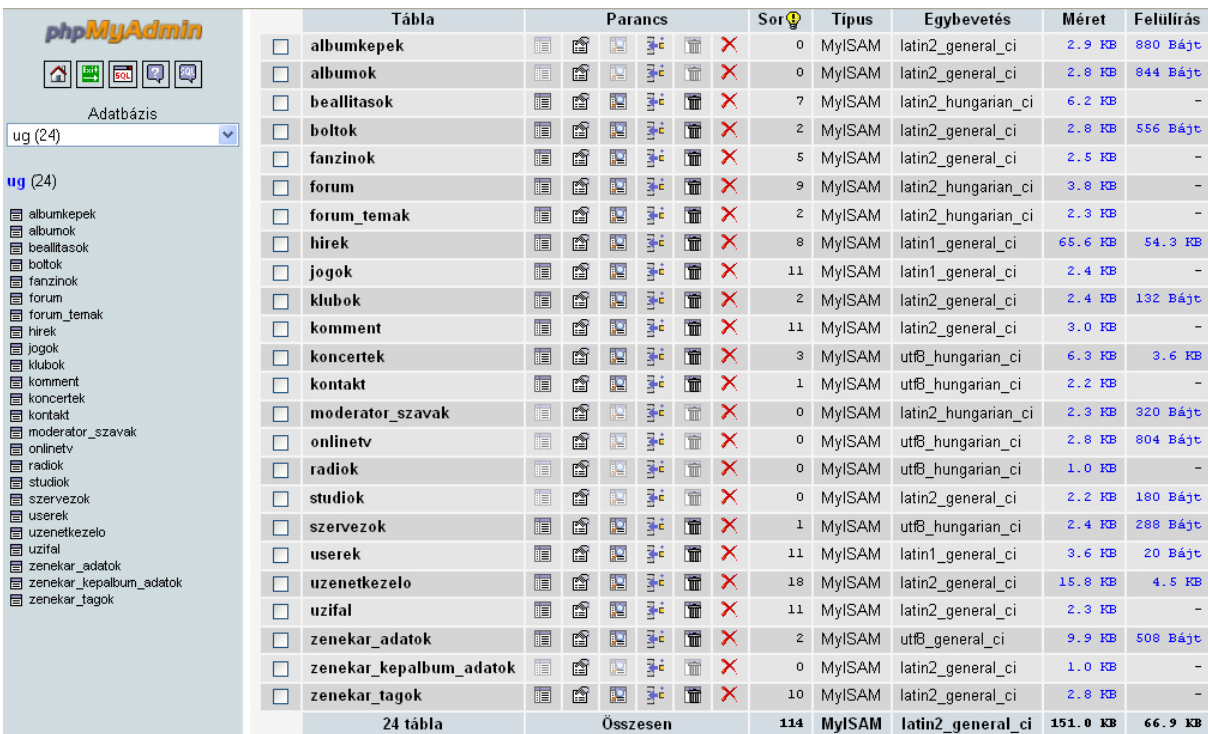
A kódrészlet a honlap külalakjának alapbeállításait reprezentálja:

```

body {background-color: #000000;
scrollbar-face-color:#000000;
scrollbar-highlight-color:#ffffff;
scrollbar-3dlight-color:#ffffff;
scrollbar-darkshadow-color:#ffffff;
scrollbar-shadow-color:#ffffff;
scrollbar-arrow-color:#868686;
scrollbar-track-color:#000000;
overflow: yes;
background:url(../ug_hatter.jpg);
background-attachment:fixed;}
A { COLOR: #EE0000;
TEXT-DECORATION: none;
border: none }
A:hover { COLOR: #990000;
TEXT-DECORATION: underline;
border: none;}

```

7.3. Az adatbázis táblák listája a phpMyAdmin felületen

Tábla	Parancs	Sor	Típus	Egybevetés	Méret	Felülírás
☐ albumkepek		0	MyISAM	latin2_general_ci	2.9 KB	880 Bájtc
☐ albumok		0	MyISAM	latin2_general_ci	2.8 KB	844 Bájtc
☐ beallitasok		7	MyISAM	latin2_hungarian_ci	6.2 KB	-
☐ boltok		2	MyISAM	latin2_general_ci	2.8 KB	556 Bájtc
☐ fanzinok		5	MyISAM	latin2_general_ci	2.5 KB	-
☐ forum		9	MyISAM	latin2_hungarian_ci	3.8 KB	-
☐ forum_temak		2	MyISAM	latin2_hungarian_ci	2.3 KB	-
☐ hirek		8	MyISAM	latin1_general_ci	65.6 KB	54.3 KB
☐ jogok		11	MyISAM	latin1_general_ci	2.4 KB	-
☐ klubok		2	MyISAM	latin2_general_ci	2.4 KB	132 Bájtc
☐ komment		11	MyISAM	latin2_general_ci	3.0 KB	-
☐ koncertek		3	MyISAM	utf8_hungarian_ci	6.3 KB	3.6 KB
☐ kontakt		1	MyISAM	utf8_hungarian_ci	2.2 KB	-
☐ moderator_szavak		0	MyISAM	latin2_hungarian_ci	2.3 KB	320 Bájtc
☐ onlinetv		0	MyISAM	utf8_hungarian_ci	2.8 KB	804 Bájtc
☐ radiok		0	MyISAM	utf8_hungarian_ci	1.0 KB	-
☐ studiók		0	MyISAM	latin2_general_ci	2.2 KB	180 Bájtc
☐ szervezok		1	MyISAM	utf8_hungarian_ci	2.4 KB	288 Bájtc
☐ userek		11	MyISAM	latin1_general_ci	3.6 KB	20 Bájtc
☐ uzenetkezo		18	MyISAM	latin2_general_ci	15.8 KB	4.5 KB
☐ uzifal		11	MyISAM	latin2_general_ci	2.3 KB	-
☐ zenekar_adatok		2	MyISAM	utf8_general_ci	9.9 KB	508 Bájtc
☐ zenekar_kepalbum_adatok		0	MyISAM	latin2_general_ci	1.0 KB	-
☐ zenekar_tagok		10	MyISAM	latin2_general_ci	2.8 KB	-
24 tábla	Összesen	114	MyISAM	latin2_general_ci	151.0 KB	66.9 KB